

Univerzita Pardubice

**Fakulta ekonomicko-správní
Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Daňové aspekty vybrané firmy

Jan Puklický

Bakalářská práce

2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jan Puklický**
Osobní číslo: **E10659**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Daňové aspekty vybrané firmy**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Práce se zabývá daňovými aspekty vybrané firmy. Mezi hlavní cíle práce patří vymezení daňových povinností společnosti, analýza stavu a vývoje daňových povinností a jejich vlivu na hospodářský výsledek.

1. Stanovení cílů práce
2. Daňový systém ČR
3. Vymezení daňových povinností společnosti
4. Analýza stavu a vývoje daňových povinností
5. Formulace závěru

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

Autorský kolektiv. Meritum daň z příjmů 2012. 9. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 636 s., ISBN 978-80-7357-730-8
GALČÍK, Svatopluk; PAIKERT, Oto. DPH 2012. 8. vydání, Praha: Grada Publishing, 2012, 302 s., ISBN 978-80-247-4046-1
KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5. aktualizované vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 276 s., ISBN 978-80-7357-574-8
SVÁTKOVÁ, Slavomíra. Spotřební a ekologické daně v České republice. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 300 s., ISBN 978-80-7357-443-7
VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka. Daňový systém ČR 2010. 10. aktualizované vydání, Praha: 1. VOX a. s., 2010, 356 s., ISBN 978-80-86324-86-9

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. František Sejkora**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **11. září 2012**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2013**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 11. října 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 24. 4. 2013

.....
Jan Puklický

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce, panu Ing. Františku Sejkorovi, za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

Děkuji také své rodině za neustálou podporu při psaní této práce a panu Ing. Antonínu Malenovi, jednatelem Pekařství MALENA s.r.o. za poskytnuté materiály a ochotu spolupracovat.

ANOTACE

Tato práce se zabývá daňovými aspekty vybrané firmy. Mezi hlavní cíle práce patří vymezení daňových povinností společnosti, analýza stavu a vývoje daňových povinností a jejich vlivu na hospodářský výsledek. Práce také popisuje daňový systém České republiky.

KLÍČOVÁ SLOVA

daň, plátce, poplatník, sazba daně, daňový systém

TITLE

Taxation aspects of the selected company

ANNOTATION

This work deals with the tax aspects of the selected company. The main objectives of this work are the definition of tax liabilities in the selected company, the analysis of conditions and evolution of tax liabilities and their effects on the profit in the company. This work also describes the tax system in the Czech Republic.

KEYWORDS

tax, payer, taxpayer, tax rate, tax system

OBSAH

Seznamy tabulek, obrázků a grafů	8
Seznam zkratk a značek	9
Úvod	10
1 Daňový systém ČR	11
1.1 Základní pojmy	11
1.2 Funkce daní	12
1.3 Třídění daní	13
1.4 Sazba daně	15
1.5 Optimalizace daňové povinnosti	16
1.6 Daňový mix ČR	17
1.6.1 Daň z příjmu PO	18
1.6.2 Daň z přidané hodnoty	20
1.6.3 Daň z příjmu FO	22
1.6.4 Majetkové daně	23
1.6.5 Spotřební daně	26
1.6.6 Silniční daň	27
1.6.7 Energetické daně	28
1.6.8 Ostatní „daně“	28
1.7 Daňová statistika	30
2 O společnosti	32
3 Daňové povinnosti společnosti	34
3.1 Daň z příjmů PO	34
3.2 DPH	43
3.3 Daň silniční	47
3.4 Sociální a zdravotní pojištění	49
4 Vývoj daňových povinností a jejich vliv na HV	51
Závěr	53
Použitá literatura	55
Seznam příloh	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Způsob stanovení základu daně z příjmů PO	34
Tabulka 2: Základní odpisové sazby pro rovnoměrné odpisování hmotného majetku	37
Tabulka 3: Koeficienty pro zrychlené odpisování hmotného majetku	38
Tabulka 4: Tvorba rezervy v roce 2012	41
Tabulka 5: Tvorba rezervy v roce 2013	41
Tabulka 6: Čerpání rezervy v roce 2014	41
Tabulka 7: Tvorba opravné položky v roce 2009	42
Tabulka 8: Odpis pohledávky a zrušení ZOP v roce 2010	42
Tabulka 9: Výše daňových povinností u DPH v jednotlivých měsících roku 2011 v Kč ...	46
Tabulka 10: Výpočty silniční daně z nákladních aut společnosti za rok 2011	48
Tabulka 11: Výše sociálního a zdravotního pojištění v jednotlivých měsících roku 2011 ...	49
Tabulka 12: Daňové povinnosti společnosti od roku založení	51
Tabulka 13: Procentní podíl daňových povinností na celkové náklady společnosti	52

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma dělení daní podle objektu zdanění	13
Obrázek 2: Schéma dělení sazby daně	15
Obrázek 3: Schéma dělení daní v ČR	17
Obrázek 4: Schéma druhů plnění z hlediska DPH	21
Obrázek 5: Nová hala a vozový park společnosti	33

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Podíl jednotlivých daní na celkovém daňovém výnosu v ČR v roce 2011	17
Graf 2: Vývoj sazby daně z příjmů PO v ČR v letech 1993 - 2013	19
Graf 3: Vývoj inkasa daně z příjmů FO v ČR v letech 1993 - 2011	23
Graf 4: Vývoj inkasa daně z nemovitostí v ČR v letech 1993 - 2011	25
Graf 5: Vývoj složené daňové kvóty v ČR v letech 1993 - 2011	31
Graf 6: Podíl jednotlivých daní na celkových daňových nákladech společnosti	51

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

cm ³	centimetr krychlový
CO ²	oxid uhličitý
č.	číslo
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
DPP	dohoda o provedení práce
DzPO	daň z příjmů právnických osob
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domácí produkt
HV	hospodářský výsledek
Kč	koruna česká
k. s.	komanditní společnost
m ²	metr čtvereční
mil.	milión
mld.	miliarda
např.	například
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
PO	právnická osoba
Sb.	sbírka
tj.	to jest
v. o. s.	veřejná obchodní společnost
ZOP	zákonná opravná položka

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá daňovými aspekty vybrané firmy. Daně tvoří značnou část nákladů každé společnosti, bez ohledu na to, zda se jedná o výrobní či nevýrobní podnik. Každá společnost se tak snaží optimalizovat svoji daňovou povinnost pomocí všech legálních cest. K této optimalizaci je nutné velmi dobře porozumět jednotlivým daním. Tedy alespoň orientačně znát jednotlivé daňové zákony, znát proč se daně vybírají a jaký je jejich účel a také to, jaký je systém jejich výpočtu a výběru. Daně tvoří podstatnou část státního rozpočtu a jsou i přes svoji vysokou neoblíbenost téměř nevyhnutelné.

Cílem této bakalářské práce je popis daňového systému České republiky, obecný popis jednotlivých daní z daňového mixu České republiky, podrobnější popis a analýza daňových povinností vybrané společnosti a analýza stavu a vývoje daňových povinností a jejich vlivu na hospodářský výsledek společnosti.

Práce je rozdělena do čtyř částí. První část popisuje daňový systém České republiky. Náplní prvních pěti podkapitol této části jsou obecné informace o daních a daňovém systému České republiky, jako jsou základní pojmy, funkce daní, třídění daní a podobně. Šestou podkapitolou je daňový mix ČR, kde jsou obecně popsány všechny daně uplatňované v českém daňovém systému, plus clo a sociální a zdravotní pojištění. Poslední podkapitolou první části je daňová statistika obsahující některé vybrané údaje.

Obsahem druhé části je krátké představení a základní informace o společnosti Pekařství MALENA, s.r.o.

Třetí část je zaměřena na vymezení jednotlivých daňových povinností společnosti. U těchto povinností je určen způsob jejich konstrukce, poté je zde samotný výpočet daňové povinnosti podniku a u vybraných daní také návrh optimalizace daňové povinnosti.

Poslední část se zabývá analýzou stavu a vývoje daňových povinností společnosti a také vlivem daní na hospodářský výsledek společnosti. V závěru budou zhodnoceny výsledky této práce.

1 DAŇOVÝ SYSTÉM ČR

1.1 Základní pojmy

„Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.“ [9, str. 9]

Nenávratnost znamená, že zaplacením daně nevzniká subjektu žádný konkrétní nárok. Neekvivalentnost je chápána tak, že díl, který subjekt prostřednictvím daně odvede do veřejného rozpočtu, nemá téměř žádný vztah k tomu, v jaké výši bude spotřebovávat veřejně poskytované statky. Neúčelovost daně značí, že nikdo, kdo daň platí, neví, co bude z těchto prostředků financováno. [9]

Systém lze definovat jako množinu jednotlivých prvků a jejich vzájemných vazeb vymezených na úrovni funkční, prostorové a časové vzhledem ke svému okolí. [3]

„Daňový subjekt je podle zákona osoba povinná strpět, odvádět nebo platit daň.“ Daňové subjekty se dělí na dvě základní skupiny subjektů. Jednou z nich jsou osoby, jejichž předmět je podroben dani, tedy poplatníci. Druhou skupinou jsou osoby pověřené daň odvádět, tedy plátcí. [9, str. 13]

„Plátce daně je daňový subjekt, který je ze zákona povinen odvést do veřejného rozpočtu daň vybranou od jiných subjektů nebo sraženou jiným poplatníkům pod svou majetkovou odpovědností.“ [9, str. 14]

Poplatník je nositelem daňového břemene a je mu na rozdíl od plátce, díky zaplacení dani, krácen disponibilní důchod. To však nemusí platit vždy, např. poplatník daně z nemovitostí může zvýšení této daně zahrnout do ceny nájemného.

„Sazba daně je algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně (sníženého o odpočty) stanoví základní částka daně.“ [9, str. 21]

„Předmětem daně se rozumí veličina, ze které se daň vybírá.“ [9, str. 15]

„Zdaňovací období je pravidelný časový interval, za který nebo na který se základ daně stanoví a daň vybírá.“ [9, str. 20]

„Základ daně je předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách a upravený podle zákonných pravidel.“ [9, str. 19]

Záloha na daň je částka, která se platí dříve, než je ukončeno zdaňovací období.

Nedoplatek daně nastává, pokud jsou celkové zálohy na daň nižší než vyměřená daň.

Přeplatek daně vzniká, pokud jsou celkové zálohy daně vyšší než vyměřená daň.

Osvobození od daně je část předmětu, ze které se daň nevybírání, daňový subjekt tak není povinen a zpravidla ani oprávněn, zahrnout tuto část předmětu do základu daně.

Odpočet od základu daně je částka, kterou si za určitých podmínek může každý daňový subjekt odečíst od základu daně. Existují dva druhy těchto odpočtů, standardní a nestandardní odpočty. Tyto odpočty často plní stimulační funkci daně nebo si kladou cíle v oblasti sociální.

Dalším základním prvkem konstrukce daní jsou **slevy na dani**. Slevy na rozdíl od odpočtů nesnižují základ daně, ale snižují již vypočtenou daň. Slevy na dani mají často podobné cíle jako odpočty a také se dělí na standardní a nestandardní slevy.

1.2 Funkce daní

Původní funkcí daní bylo naplnění státní pokladny. Dnes se však daně stávají nástrojem hospodářské politiky státu a plní celou řadu funkcí. Mezi nejdůležitější patří funkce fiskální, alokační, redistribuční, stimulační a stabilizační. [9]

Primární funkcí téměř všech daní je **fiskální funkce** neboli schopnost naplňovat veřejný rozpočet. [9]

„Funkce alokační se uplatňuje tehdy, když trh projevuje neefektivnost v alokaci zdrojů.“ [4, str. 19] Příčin tržního selhání je mnoho, od nedokonalé konkurence až po externalitu, proto dochází k alokaci (umístování) prostředků z daní tam, kde jich trh vkládá málo nebo k odejmutí prostředků z oblastí, kde je jich příliš mnoho. Vložení prostředků do určitých oblastí je často prováděno pomocí daňových úlev, například na ekologické zdroje energie. [4]

Redistribuční funkce podporuje rozdělení důchodů ve společnosti na základě tržních mechanismů tak, aby bylo pro společnost akceptovatelné. Jedná se především o přerozdělování prostředků od bohatších subjektů či regionů k chudším, přerozdělování ve prospěch perspektivních odvětví nebo ekologicky přátelské výroby. [9]

„Stimulační funkce daní využívá toho, že daně jsou subjekty vnímány zpravidla jako újma, a tak jsou ochotny udělat hodně proto, aby svou daňovou povinnost omezily. Proto stát subjektům poskytuje různé formy daňových úspor anebo naopak je vystavuje vyššímu zdanění, jestliže se např. chovají nezodpovědně. Příkladem daňové úspory je to, že stát snižuje podnikatelské riziko tím, že subjektům umožňuje o ztrátu z podnikání v následujících letech snížit základ daně z příjmů. Příkladem negativní stimulace je vysoké zdanění alkoholických nápojů a cigaret, jímž stát chce regulovat jejich spotřebu, která poškozují zdraví spotřebitelů.“ [9, str. 12]

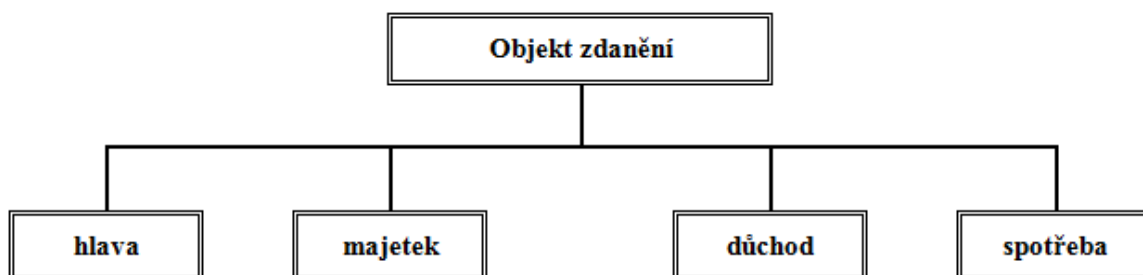
Stabilizační funkce je významná tím, že daně mohou přispívat ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice. „V období konjunktury, kdy důchody i spotřeba rychle rostou, daně odčerpávají do veřejných rozpočtů vyšší díl a tím pomáhají předcházet přehřátí ekonomiky a zároveň vytvářet rezervu pro období recese.“ [7, str. 11]

1.3 Třídění daní

Podle dopadu na poplatníka se daně dělí na **přímé a nepřímé**.

„**Přímé daně** platí poplatník na úkor svého důchodu a předpokládá se, že je nemůže přenést na jiný subjekt.“ Příkladem přímé daně jsou daně majetkové. „**Daní nepřímých** se předpokládá, že je subjekt, který daň odvádí, neplatí z vlastního důchodu, ale že je přenáší na jiný subjekt prostřednictvím zvýšení ceny.“ Nepřímá daň je nejlépe reprezentována daní z přidané hodnoty. [4, str. 20]

Další možností je třídění daní **podle objektu zdanění**, zachycené na obrázku č. 1.

Obrázek 1: Schéma dělení daní podle objektu zdanění

Zdroj: [9, str. 15]

Daň z hlavy je historicky nejstarší, předmětem jejího zdanění je osoba. V současných daňových systémech se téměř nepoužívá. „V České republice alternativně charakter daně z hlavy může mít místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.“ Pokud je stanovený na počet občanů v objektu a ne v závislosti na množství odpadu. „Daň z hlavy se též někdy nazývá paušální daň. Velmi jednoduše lze takovou daň nastavit tak, že vyčíslíme výdaje, které chceme z daňového výnosu financovat, a vydělíme je počtem poplatníků (osob).“ [9, str. 15-16]

„Předmětem **majetkových daní** je stavová veličina – majetek – v movité nebo nemovité podobě.“ [4, str. 241] Jejich podíl na veřejném rozpočtu je v současných daňových systémech oproti ostatním daním pouze zanedbatelný.

Daně ze spotřeby se zahrnují do ceny zboží a služeb. Jsou považovány za méně viditelné a tím i lépe snášené veřejností oproti ostatním daním, proto je v poslední době tendencí, zvyšovat podíl daní ze spotřeby. K daním ze spotřeby se řadí i takzvané ekologické daně. Jedná se o nejmladší typ daně, která má za úkol, svým uložením, znevýhodnit spotřebu určitého výrobku, který zatěžuje životní prostředí. Daní ze spotřeby je v principu i daň silniční. [9]

Důchodové daně neboli daně z příjmů jsou relativně mladé daně, jejichž předmětem zdanění je důchod. Jedná se o mladý typ daní, se kterými se pojí stimulační funkce. Jejich podíl na daňových příjmech však díky jejich nepopularitě klesá. [9]

Následující možností je **klasifikace daní dle OECD**, kde daně rozdělujeme do šesti hlavních skupin a dalších podskupin. Hlavní skupiny jsou tyto: [4]

- 1000 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů
- 2000 Příspěvky na sociální zabezpečení
- 3000 Daně z mezd a pracovních sil
- 4000 Daně majetkové
- 5000 Daně ze zboží a služeb
- 6000 Ostatní daně

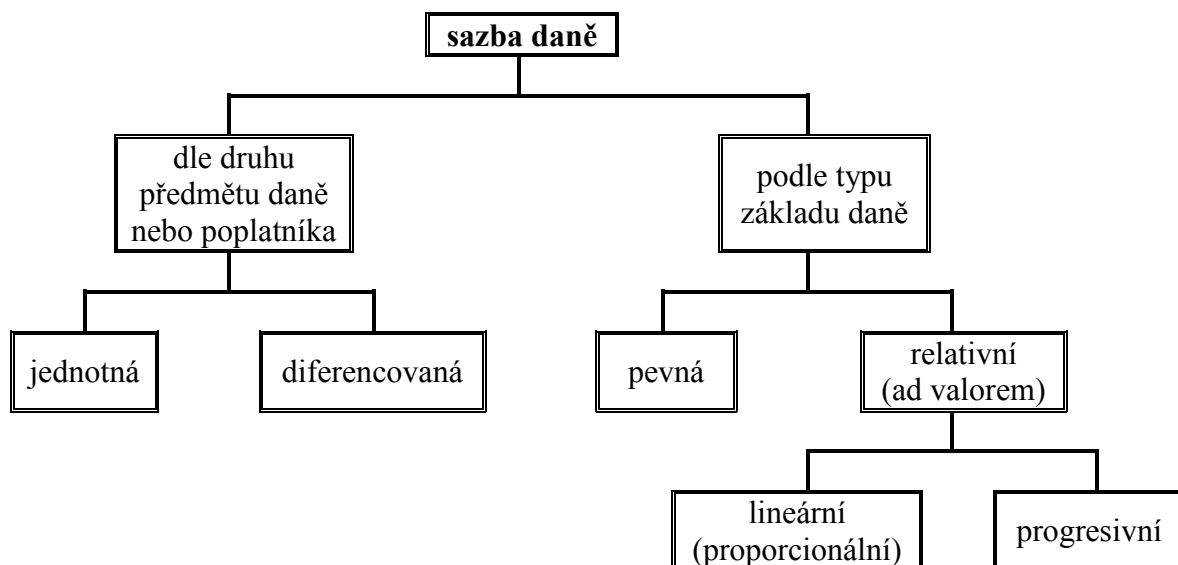
Celkové dělení daní podle OECD je součástí přílohy.

Daně je možno také dělit **podle veličiny** na kapitálové a běžné. **Kapitálové daně** se vztahují ke konkrétní stavové veličině (majetku). Nejlépe jsou reprezentovány, jak již z názvu vyplývá, majetkovými daněmi. Naopak **běžné daně** se vztahují k tokové veličině, načítané po celé zdaňovací období, běžnými daněmi jsou například daň z příjmů, DPH nebo spotřební daně. [4]

Daně je dále možno **dělit podle adresnosti, podle daňového určení nebo podle institucí**, jako jsou Eurostat nebo Mezinárodní měnový fond. [4]

1.4 Sazba daně

Sazba daně je konstrukční prvek daně, který velmi výrazně ovlivňuje výši konečné daňové povinnosti. Dělení **sazby daně** je zachyceno na obrázku č. 2.

Obrázek 2: Schéma dělení sazby daně

Zdroj: [9, str. 21]

V následujícím textu budou popsány jednotlivé druhy sazeb. První z nich je jednotná sazba. „**Jednotná sazba daně** je taková, která je stejná pro všechny typy a druhy předmětu daně daně nezávisle na jeho kvalitě.“ [9, str. 22]

„Naopak výše **diferencované sazby daně** se liší podle druhu předmětu daně, respektive jeho kvality.“ V ČR se jedná například o sazbu DPH. [9, str. 22]

Pevná sazba je vztažena k fyzikální jednotce základu daně. Zde se jedná například o sazbu daně na 1 hektolitr piva či na 1 m² zastavěné plochy.

Relativní sazba daně se používá tam, kde je hodnotový základ daně. Tato sazba daně je lineární nebo progresivní. „**Lineární sazba daně** je taková, kdy daň roste s růstem základu ve stejném poměru. Je obvykle stanovena jako určité procento ze základu daně, které se nemění s velikostí daně.“ [9, str. 23] Výhodou lineární sazby daně je především jednoduchost výpočtu daně.

„**Progresivní sazba daně** je taková, při které s růstem základu daně roste daň rychleji než základ daně.“ [9, str. 23] Může mít podobu stupňovité progresse nebo klouzavé progresse, přičemž právě klouzavá progresse je častěji používanou variantou. Stupňovitá progresse znamená, že když základ daně převyší určitou zákonem stanovenou hranici, byť jen o několik korun, je na celý základ daně použita vyšší sazba daně. V podstatě tak může při zvýšení základu daně dojít ke snížení disponibilního příjmu. Tomu právě brání klouzavá progresse,

„při které se základ daně příslušné velikosti postupně zdaňuje jednotlivými úrovněmi sazby daně, kterými základ daně prochází“. [9, str. 24-25]

1.5 Optimalizace daňové povinnosti

Samozřejmostí je, že každý daňový subjekt se snaží zaplatit co nejméně na daních. Snaží se minimalizovat nebo lépe optimalizovat svoji daňovou povinnost. Stát s těmito aktivitami počítá a dává jim v našich zákonech velký prostor. Optimalizace daňové povinnosti se dá rozdělit do tří stupňů. Jedná se o daňovou úsporu, vyhnutí se dani nebo daňový únik. [9]

*„**Daňová úspora** vzniká tím, že daňový subjekt využívá možnosti snížení základu daně a daně v rámci všech alternativních postupů stanovených daňovým zákonem.“* *„Daňových úspor lze dosáhnout i přizpůsobením chování subjektu, například tím, že přestane kouřit, a tak nebude muset platit daň v cenách tabákových výrobků.“* [9, str. 35]

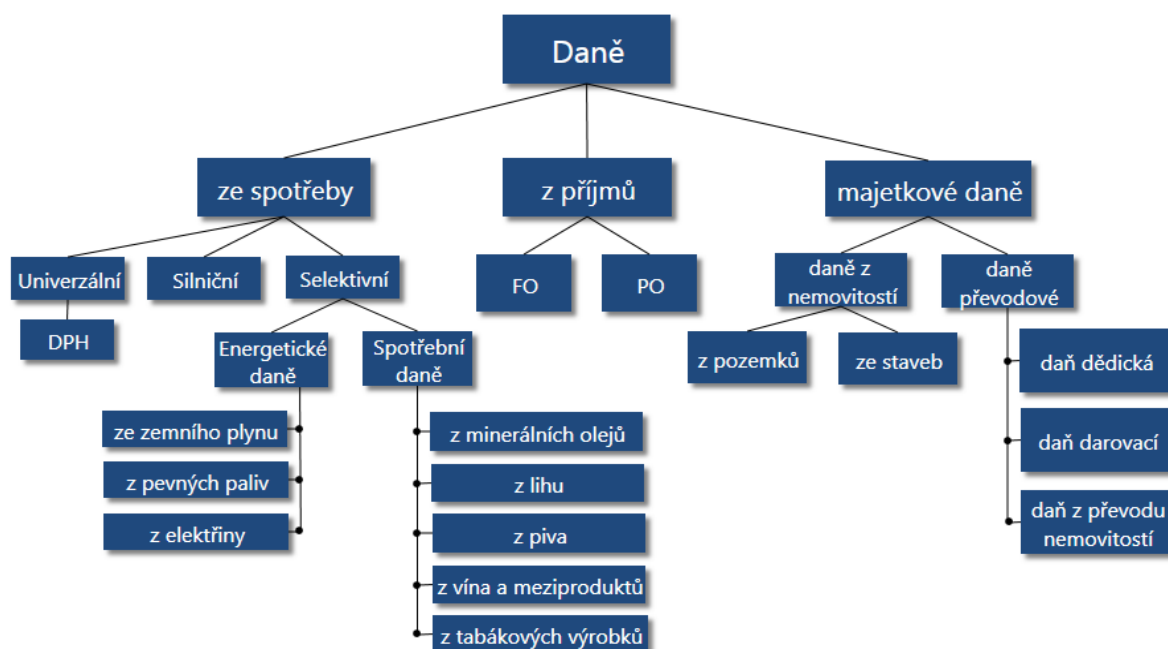
*„**Vyhnutí se dani** představuje minimalizaci daně prostřednictvím vyhledávání zákonodárcem nezamýšlených skulin ve stylizaci daňových zákonů.“* Vyhnutí se dani sice není v rozporu se zákonem, je však nemorální. [9, str. 35]

Posledním stupněm minimalizace daňové povinnosti je daňový únik. **Daňový únik** je protiprávním jednáním, pokud je tomu konáno úmyslně, může se jednat i o trestný čin zkrácení daně. [9]

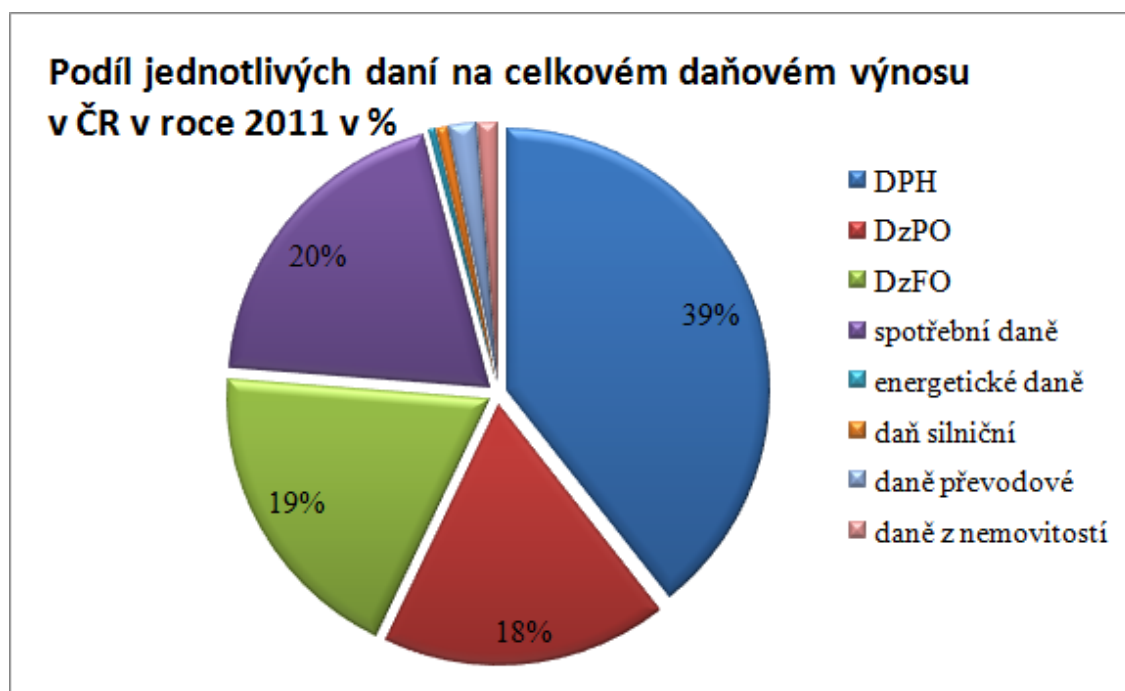
1.6 Daňový mix ČR

„Daňový mix je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají.“ „Popis daňového mixu vypovídá, jakému typu daní dává daný stát přednost a jaký potlačuje.“ [9, str. 47] Následuje obrázek č. 3 zachycující dělení daní v ČR a graf č. 1 ukazující daňový mix ČR v roce 2011.

Obrázek 3: Schéma dělení daní v ČR

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 1: Podíl jednotlivých daní na celkovém daňovém výnosu v ČR v roce 2011

Zdroj: Upraveno podle [10]

V následujících podkapitolách budou stručně charakterizovány a popsány všechny druhy daní využívaných v České republice.

1.6.1 Daň z příjmu PO

Daň z příjmů právnických osob je také nazývána „důchodová daň korporací“ nebo „daň ze zisku korporací“. *„V našich zemích byla daň ze zisků společností zavedena v roce 1898 v souvislosti s Böhm-Bawerkovou reformou a nazývala se daň z podniků veřejně účtujících. Sazba, kromě finančních institucí, na něž se vztahovaly přírážky, byla jednotná - ve výši 10 %.“* [4, str. 188]

U daní z korporací se uvádí jako její nevýhoda možnost přesunutí této daně na jiné subjekty, a to buďto do cen nebo na zaměstnance. Dalším problémem může být dvojitý zdanění. Protože zisk nejprve podlehne dani z příjmu PO a poté je zdaněna i dividenda u akcionáře. V neposlední řadě působí tato daň, a její výše, negativně na zahraniční investory. *„Nehledě na to, co bylo výše řečeno, má daň ze zisku korporací i dobré vlastnosti a plní některé užitečné funkce. Proto nebyla v zemích OECD doposud zrušena a je součástí daňového systému také ve všech postkomunistických zemích.“* Jedním z argumentů pro zachování této daně je využívání veřejných služeb (např. infrastruktura) společnostmi, které tak ve své podstatě za tyto služby platí právě prostřednictvím daně z příjmu. *„Daň také kompenzuje omezenost ručení právnických osob za závazky společnosti.“* [4, str. 192]

Podle zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 17 odstavec 1 jsou **poplatníky daně z příjmů právnických osob**:

- 1) osoby, které nejsou fyzickými osobami,
- 2) organizační složky státu,
- 3) podílové fondy,
- 4) fondy obhospodařované penzijní společnostmi a transformovaný fond.

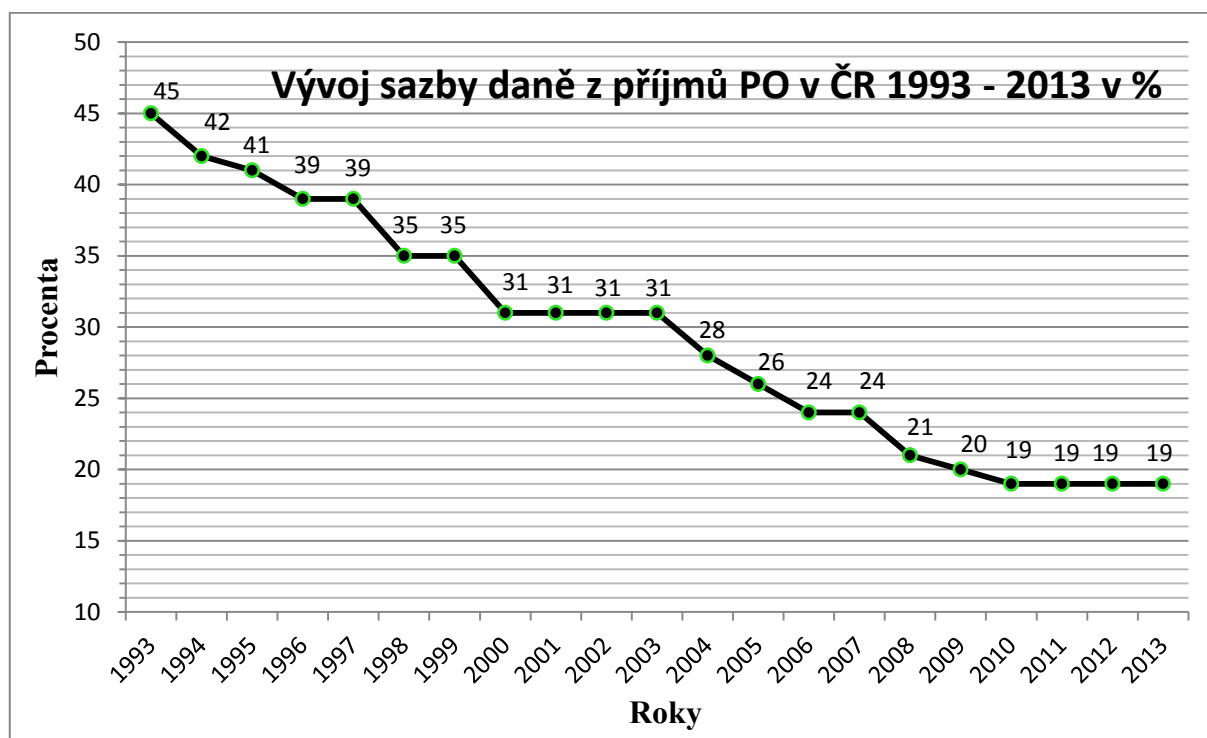
Od této daně je osvobozena Česká národní banka. [6]

„Předmětem daně jsou příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem.“ [6, str. 21] **Zdaňovacím obdobím** je většinou kalendářní nebo hospodářský rok.

„**Základem daně** je rozdíl, o který příjmy, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně, a příjmů osvobozených od daně, převyšují výdaje (náklady), a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období.“ [6, str. 26]

Sazba daně z příjmů PO je v České republice 19 %. U penzijního fondu, fondu penzijní společnosti nebo u instituce penzijního pojištění je to však pouze 5 %. [6]

Na grafu č. 2 je zachycen vývoj sazby daně z příjmů právnických osob v České republice od roku 1993 dodnes.

Graf 2: Vývoj sazby daně z příjmů PO

Zdroj: Upraveno podle [4] str. 199

Každý stát ke stanovení výše sazby přistupuje jinak. Například ve Francii je daň z příjmů PO 33,33 % a v Belgii 33,99 %, naopak nízká je tato daň kupříkladu v Černé Hoře, a to jen 9 %. Na Slovensku platí společnosti daň ve výši 23 %. [15]

I přes klesající sazbu daně z příjmů, mělo celkové inkaso této daně převážně stoupající tendenci, nejvíce bylo vybráno v roce 2008, a to 173 590 mil. Kč. V roce 2011 bylo na dani z příjmů PO vybráno celkem 109 312 mil. Kč. [12]

1.6.2 Daň z přidané hodnoty

„Tato daň je vybírána na každém stupni zpracování, avšak nikoli z celého obratu, ale pouze z toho, co bylo k hodnotě statku na daném stupni přidáno. Zdaňuje se tedy jen přidaná hodnota.“ [9, str. 257]

DPH je daní nepřímou, je povinnou daní ve všech státech Evropské unie a její harmonizace je na vysoké úrovni. [9]

Daň z přidané hodnoty je upravena zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Předmětem daně z přidané hodnoty je především dodání zboží, převod nemovitosti, přechod nemovitosti v dražbě nebo poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku a dále dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Osoba povinná k dani je fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti.

Osoba povinná k dani, která má sídlo nebo místo podnikání v tuzemsku, je **osvobozena od uplatňování daně**, pokud její obrat nepřesáhne částku 1 000 000 Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích měsíců.

*„**Obrat** je souhrn úplat bez daně, včetně dotace k ceně, které osobě povinné k dani náleží za uskutečňovaná plnění, kterými jsou dodání zboží, převod nemovitosti a poskytnutí služby, s místem plnění v tuzemsku.“* [5, str. 44]

Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné plnění. V případě přijetí úplaty před uskutečněním zdanitelného plnění je částka přijaté platby snížena o daň. Základ daně také zahrnuje clo, spotřební daň, dotace k ceně, vedlejší náklady (např. náklady na balení, přepravu, pojištění a provize) a další náklady.

U DPH se uplatňuje diferencovaná **sazba daně**, a to základní sazba daně ve výši 21 % a snížená sazba daně ve výši 15 %. Seznamy zboží a služeb podléhajících snížené sazbě DPH jsou uvedeny v přílohách č. 1 a 2 k zákonu o dani z přidané hodnoty.

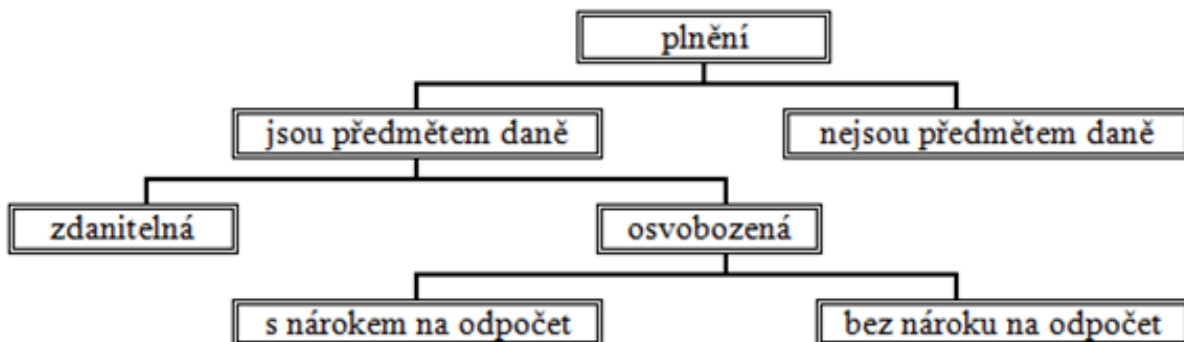
Diferencovanou sazbu daně z přidané hodnoty používá většina vyspělých států. Například v Německu byly v roce 2012 sazby DPH 19 % a 7 %, v Rakousku 10 % a 20 % stejně jako na Slovensku. [15]

*„**Zdaňovacím obdobím** je kalendářní čtvrtletí, pokud obrat plátce za předcházející kalendářní rok nedosáhl 10 000 000 Kč. Pokud obrat plátce za předcházející kalendářní rok dosáhl 10 000 000 Kč, je zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc.“* [6, str. 151]

Plátce je povinen podat daňové přiznání do 25 dnů po skončení zdaňovacího období.

Daňová povinnost je rozdíl mezi sumou daní na výstupu a daní na vstupu. Daň na výstupu je daň získaná při prodeji našeho zboží a služeb. Naopak daň na vstupu je daň z nákupů pro produkci. Je-li rozdíl těchto daní kladný, potom se jedná o **vlastní daňovou povinnost**, která představuje náš dluh vůči státu. Když je však rozdíl záporný, nazýváme jej **nadměrným odpočtem**, který představuje nárok subjektu vůči státu. [9]

Následuje obrázek č. 4, kde jsou zachyceny jednotlivé druhy plnění.

Obrázek 4: Schéma druhů plnění z hlediska DPH

Zdroj: [9, str. 261]

Předmět daně upravuje § 2 zákona o DPH, zdanitelná plnění § 13 - 20, osvobozená plnění bez nároku na odpočet jsou obsahem § 51 - 62 a osvobozená plnění s nárokem na odpočet upravují § 63 - 71. [9]

1.6.3 Daň z příjmu FO

„Osobní důchodové daně jsou ve většině zemí považovány za nejdůležitější. Je jim přisuzována největší míra komplexnosti, spravedlnosti i ekonomické efektivity.“ V ČR je osobní důchodová daň reprezentována daní z příjmů fyzických osob. [4, str. 162]

Podle zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 3 odstavec 1, jsou **předmětem daně** z příjmů fyzických osob:

- 1) příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky,
- 2) příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti,
- 3) příjmy z kapitálového majetku,
- 4) příjmy z pronájmu,
- 5) ostatní příjmy.

Příjmem se rozumí příjem peněžní i nepeněžní dosažený i směnou. [6]

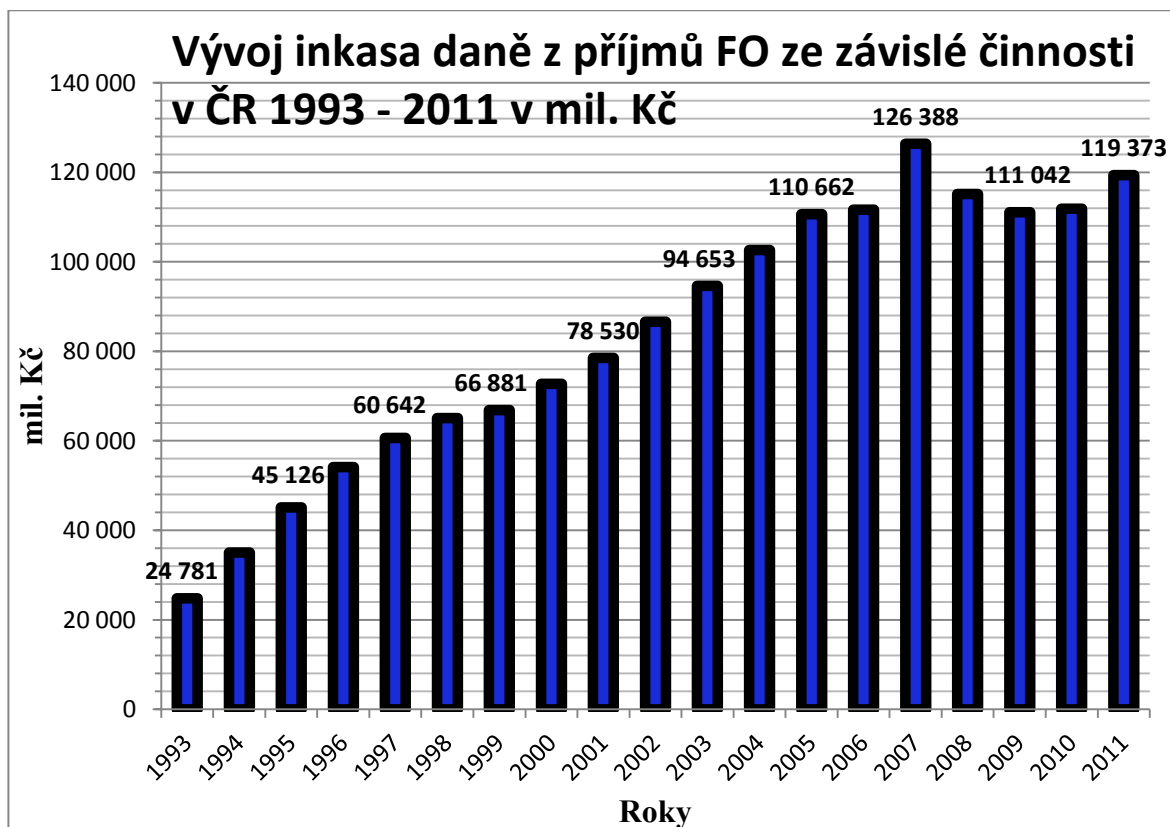
Za příjmy ze závislé činnosti se nejčastěji považují příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru, dále příjmy za práci členů družstev, odměny členů statutárních orgánů a další příjmy stanovené zákonem. Příjmy z podnikání jsou především příjmy ze zemědělské výroby, příjmy ze živnosti, podíly společníků v. o. s. a komplementářů k. s. na zisku a příjmem z kapitálového majetku je nejčastěji podíl na zisku (dividenda) z majetkového podílu akciové společnosti či jiné společnosti. [6]

„**Základem daně** je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, za které se pro účely daně z příjmů fyzických osob považuje kalendářní rok, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.“ [6, str. 12]

Sazba daně z příjmů fyzických osob je v České republice 15 %. Je nutno podotknout, že jako jedna z mála zemí OECD Česká republika uplatňuje lineární sazbu daně. Přesto je však daň z příjmů FO v České republice ve svém důsledku částečně progresivní, a to především díky slevám na dani uvedených v paragrafech 35, 35ba a 35c zákona o daních z příjmů.

Vysoké rozpětí sazeb daně z příjmů FO uplatňují například Velká Británie (0 - 50 %), Nizozemí (0 - 52 %) či Švédsko (0 - 57 %). Jednu z nejvyšších sazeb této daně mají v Dánsku, (38 - 65 %). V Německu je to 14 - 45 % a na Slovensku 19 %. [15]

Na následujícím grafu, č. 3, je vidět vývoj inkasa daně z příjmů FO.

Graf 3: Vývoj inkasa daně z příjmů FO 1993 - 2011

Zdroj: upraveno podle [12]

1.6.4 Majetkové daně

„Ve starověku a středověku tvořily daně z majetku, zejména pozemkové, podstatu přímého zdanění. Postupně však přenechávaly své místo výnosovým daním. Dnes se rozsahem zdaleka nemohou rovnat přímým daním z důchodů a zisků a představují pouze doplňkový zdroj příjmů veřejných rozpočtů“ [4, str. 241]

Daň z nemovitostí:

Daň z nemovitostí je upravena zákonem č. 338/1992 Sb. a jedná se o přímou daň, která většinou plyne do místních rozpočtů. Předmětem této daně je stavová veličina, konkrétně pozemky a stavby. [4]

Daň z pozemků

„Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky vedené v katastru nemovitostí.“ [6, str. 95]

„Poplatníkem daně z pozemků je vlastník pozemku.“ „Poplatníkem daně z pozemků u pronajatých pozemků je nájemce.“ [6, str. 95]

„Základem daně u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů je cena půdy zjištěná násobením skutečné výměry pozemku v m² průměrnou cenou půdy stanovenou na 1 m² ve Vyhlášce Ministerstva zemědělství ČR č. 613/1992 Sb.“ [6, str. 96]

„Sazba daně činí u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů 0,75 %, u trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb 0,25 %.“ Tyto sazby mohou být dále upravovány podle počtu obyvatel dané obce a podobně. [6, str. 96]

Daň ze staveb

„Předmětem daně ze staveb jsou na území České republiky především stavby, pro které byl vydán kolaudační souhlas, nebo stavby užívané před vydáním kolaudačního souhlasu, byty a nebytové prostory.“

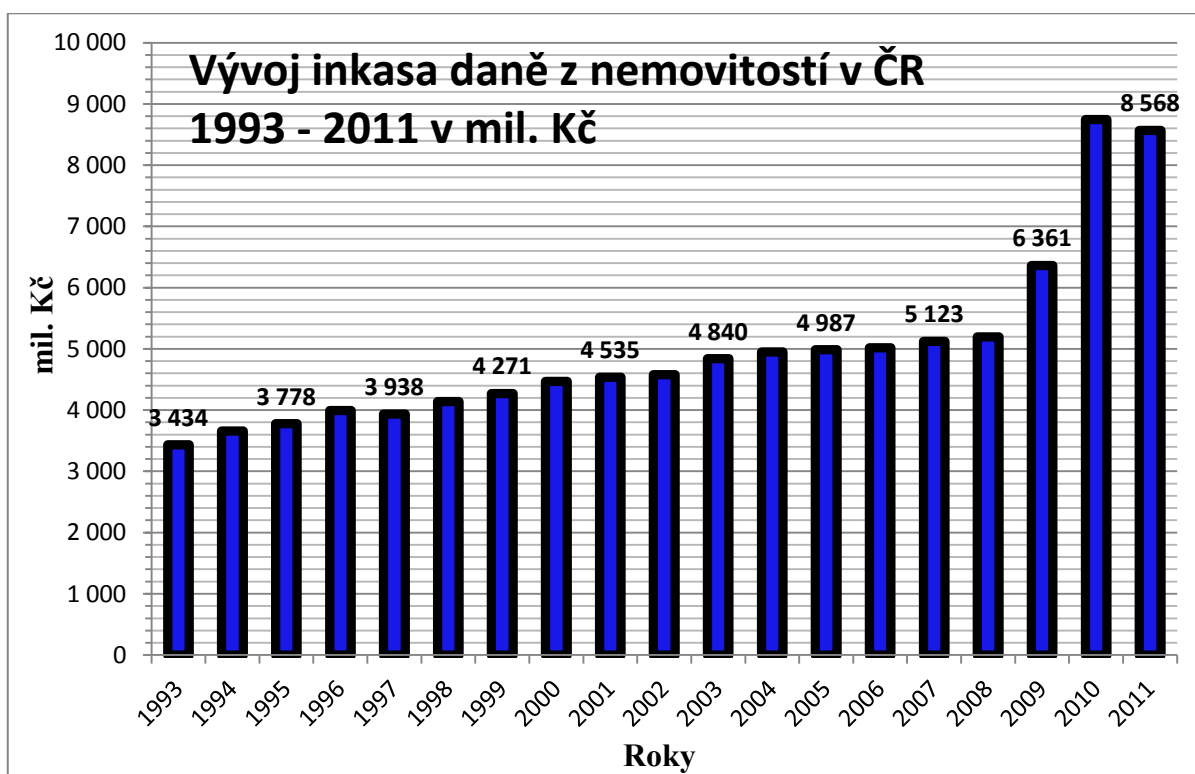
„Poplatníkem daně je vlastník stavby, bytu nebo samostatného nebytového prostoru.“

„Základem daně ze stavby je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období.“ „Základem daně z bytu nebo ze samostatného nebytového prostoru je výměra podlahové plochy bytu v m² nebo výměra podlahové plochy samostatného nebytového prostoru v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období, vynásobená koeficientem 1,20.“ [6, str. 96-98]

Sazba daně se uvádí v Kč za m², velikost této sazby záleží na typu stavby, počtu podlaží, na počtu obyvatel obce, ve které se stavba nachází a na dalších parametrech. Například u obytných domů je základní sazba 2 Kč za m², u staveb pro individuální rekreaci 6 Kč za m² a u garáží je to 8 Kč za m². Veškerá úprava sazby daně ze staveb je obsažena v paragrafu 11 výše uvedeného zákona o dani z nemovitostí. [6]

Na grafu č. 4 je zachycen vývoj celkového inkasa daní z nemovitostí v ČR v letech 1993-2011. V roce 2011 bylo na dani z nemovitostí vybráno celkem 8 568 mil. Kč, což je jistě vysoká částka, avšak oproti celkovému daňovému výnosu ČR jsou výnosy z této daně zanedbatelné. [12]

Graf 4: Vývoj inkasa daně z nemovitostí v ČR v letech 1993 - 2011 v mil. Kč

Zdroj: upraveno podle [12]

Převodové daně:

Tyto daně jsou upraveny zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. Jak již název zákona napovídá, mezi převodové daně se řadí daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí. Tyto daně nejsou placeny pravidelně každý rok, ale jen když dojde k převodu kapitálu. [4]

„U daní z kapitálových transferů se z důvodu administrativního zjednodušení uplatňují nezdanitelná minima. Nezdanitelné minimum je nutné také proto, že malá dědictví a malé dary lidé stejně nepřiznávají.“ [4, str. 255]

V roce 2011 bylo na převodových daních vybráno celkem 11 719 mil. Kč. Z toho 62,8 % tvořila daň z převodu nemovitostí, 36,5 % daň darovací a 0,7 % daň dědická.

Daň dědická

Poplatníkem daně je dědic, předmětem daně je nabytí majetku děděním, základem daně je cena tohoto majetku snížená o dluhy zůstavitele a sazba daně je progresivní a její procentní sazba je závislá na vztahu poplatníka k zůstaviteli. [6]

Daň darovací

Poplatníkem daně darovací je nabyvatel, při darování majetku do zahraničí je poplatníkem daně darovací vždy dárce. Předmětem této daně je darovaný majetek, základem daně je cena tohoto majetku a sazba daně je upravena obdobně jako u daně dědické. [6]

Daň z převodu nemovitostí

Poplatníkem daně z převodu nemovitostí je převodce (prodávající); nabyvatel je v tomto případě ručitelem. Jedná-li se o výměnu nemovitostí, jsou převodce i nabyvatel povinni platit daň společně a nerozdílně. Předmětem daně je úplný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem. Základem daně z převodu nemovitostí je cena převáděné nemovitosti a sazba daně z převodu nemovitostí činí 3 % ze základu daně. [6]

1.6.5 Spotřební daně

„Spotřební daně byly zavedeny do daňového systému České republiky v lednu roku 1993 při velké daňové reformě, která natrvalo zakončila více než 40leté působení socialistického daňového systému.“ Tato reforma přizpůsobila daňový systém novému tržnímu prostředí a také daňovým systémům vyspělých států. [8, str. 13]

Spotřební daně se řadí mezi daně nepřímé a jsou upraveny zákonem č. 353/ 2003 Sb., o spotřebních daních. Správu této daně vykonávají celní orgány. Spotřební daně jsou stejně jako DPH harmonizovány Evropskou unií.

Spotřebními daněmi jsou:

- 1) daň z minerálních olejů,
- 2) daň z lihu,
- 3) daň z piva,
- 4) daň z vína a meziproductů a
- 5) daň z tabákových výrobků [6]

„Plátci spotřebních daní jsou zejména provozovatelé daňových skladů, dále pak osoby, které jsou oprávněnými příjemci nebo výrobci vybraných výrobků a také osoby, jimž vznikla povinnost přiznat daň při dovozu zboží.“ [9, str. 248]

Zdaňovacím obdobím u spotřební daně je většinou kalendářní měsíc.

Základ daně může být specifický a určen množstevními jednotkami nebo objemovými jednotkami. Základ daně nemusí být pouze specifický, ale i hodnotový, jako je tomu v tuzemsku pouze u cigaret. [8]

Sazba daně u specifického základu může být pouze pevná. U druhů výrobků, jejichž základ daně je stanoven hodnotově, je sazba daně procentní. Například u cigaret je uplatňována kombinace obou sazeb a výsledná daň z jedné cigarety je nejméně 2,10 Kč. [8]

V roce 2011 bylo v České republice na spotřebních daních vybráno celkem 137,5 mld. Kč, z toho 80,9 mld. na dani z minerálních olejů, 45 mld. na dani z tabákových výrobků, 6,8 mld. z lihu, 4,5 mld. z piva a 0,3 mld. z vína a meziproductů. [10]

1.6.6 Silniční daň

Silniční daň je často řazena mezi daně ze spotřeby, protože je de facto vybírána ze spotřeby (opotřebení) silnic. „*Jako cíl uplatňování silniční daně se uvádí vytvoření finančních zdrojů na údržbu, opravy, rekonstrukce a výstavbu silniční sítě, které jsou nyní soustředovány ve Státním fondu dopravní infrastruktury.*“ [9, str. 232]

Předmětem daně silniční jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v České republice, jsou-li používána k podnikání nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti. Dále jsou předmětem této daně vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny, určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v České republice, bez ohledu na to, zda jsou používána k podnikání.

Poplatníkem daně je především FO nebo PO, která je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice v registru vozidel a je zapsána v jeho technickém průkazu. Poplatníkem je rovněž zaměstnavatel, pokud vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu nebo jeho přípojného vozidla. Je-li u téhož vozidla poplatníků více, platí tuto daň společně a nerozdílně. [6]

„**Základem daně** je zdvihový objem motoru v cm^3 u osobních automobilů s výjimkou osobních automobilů na elektrický pohon, součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů a největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel.“ [6, str. 111]

Sazby daně silniční jsou uvedeny v § 6 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční. **Slevy na dani** jsou uvedeny v § 12 téhož zákona. **Daňové přiznání**, podává poplatník nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí **zdaňovacího období**, kterým je kalendářní rok. Poplatník také platí **zálohy na daň**, které jsou splatné do 15. dubna, července,

října a prosince. Tyto zálohy se vypočtou jako 1/12 příslušné roční sazby daně za každý kalendářní měsíc, ve kterém u vozidla trvala, vznikla nebo zanikla daňová povinnost. [6]

Na dani silniční bylo v roce 2011 vybráno 5,2 mld. Kč, což bylo 92,6 % rozpočtové částky, ze které se vycházelo při návrhu státního rozpočtu. [10]

1.6.7 Energetické daně

„Od počátku roku 2008 jsou v České republice v souladu se směrnicemi Evropské unie uvalovány daně ze spotřeby ekologického charakteru zatěžující energetické produkty a elektřinu. Tyto daně jsou obdobně jako spotřební daně uvalovány jednorázově při prodeji konečnému spotřebiteli.“ [9, str. 253]

Smyslem těchto daní je snížení spotřeby energie a v souvislosti s tím i emisí CO² v souladu s mezinárodními úmluvami. [9]

Energetické daně, někdy nazývané ekologické, jsou upraveny zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů.

Předmětem daně je zemní plyn a některé další plyny, pevná paliva jako černé uhlí, brikety, hnědé uhlí, koks, polokoks a podobně a elektřina.

Plátcem těchto daní je dodavatel, který na daňové území dodal plyn, elektřinu nebo pevná paliva konečnému spotřebiteli. [6]

V roce 2011 bylo vybráno 1,4 mld. Kč z elektřiny, 1,3 mld. Kč z plynu a 0,5 mld. Kč z pevných paliv. [10]

1.6.8 Ostatní „daně“

Mezi daně je často započítáváno také clo, příspěvky na sociální zabezpečení a místní příspěvky. Clu, sociálnímu a zdravotnímu pojištění je věnována tato kapitola.

Clo

„Clo není daní z hlediska právního, z ekonomického hlediska však dovážené zboží je předmětem daně, kterou nazýváme clo. Zbožím se přitom rozumí veškeré hmotné věci movité a elektrická energie. Konkrétní částce v korunách, ze které clo počítáme, říkáme celní hodnota. Celní hodnota je tedy základem daně a určuje se nejen při vývozu ale i při dovozu zboží. Sazba cla je relativní, tj. stanovená jako % ze základu daně, zároveň je diferencovaná podle druhu a původu zboží. Pohyb zboží uvnitř EU nepodléhá clu ani celnímu dohledu.“ Základním předpisem upravujícím celnictví je Celní kodex společenství. [4, str. 241]

V roce 2011 bylo vybráno clo ve výš 7,7 mld. Kč.

Sociální zabezpečení

„Příspěvky na sociální zabezpečení jsou jednou z nejmladších daní. Poprvé byly zavedeny roku 1880 v bismarckovském Německu pro státní zaměstnance. Nedlouho poté vznikají veřejné fondy s příspěvky zaměstnavatelů a zaměstnanců. Nejdříve pro průmyslové dělnictvo, později i pro ostatní profese.“ „K masivnímu rozvoji příspěvků na sociální zabezpečení došlo v západní Evropě po druhé světové válce.“ „Je pravdou, že příspěvky nesplňují přesně podmínky pro zařazení do kategorie daní. Mají však některé vlastnosti, které je daním velmi přibližují.“ [4, str. 209-210]

Sociální zabezpečení se v ČR skládá z veřejného zdravotního pojištění a sociálního pojištění, do kterého patří důchodové pojištění, nemocenské pojištění a státní politika zaměstnanosti. [9]

Plátcem těchto daní jsou jak zaměstnanci, kteří platí 4,5 % ze své hrubé mzdy na zdravotní pojištění a 6,5 % na sociální pojištění, tak zaměstnavatelé, kteří platí 9 % z hrubé mzdy zaměstnance na zdravotní pojištění a 25 % na sociální pojištění, dále také osoby samostatně výdělečně činné, které platí ze svého přepočteného vyměřovacího základu 29,2 % na sociální pojištění a 13,5 % na zdravotní pojištění.

Za některé osoby je plátcem zdravotního pojištění stát, jedná se například o ženy na mateřské dovolené, děti nebo nezaměstnané registrované na úřadě práce.

Ze statistik OECD vyplývá, že podíl sociálního zabezpečení na HDP v roce 2011 činil 15,5 % a tvořil také téměř 40 % peněžních prostředků vybraných ze všech daní podle rozdělení OECD, konkrétně bylo v roce 2011 na sociálním zabezpečení v ČR vybráno 589 mld. Kč. [13]

1.7 Daňová statistika

Následující podkapitola obsahuje některé vybrané údaje o daních v České republice za rok 2011. V tomto roce bylo na daních vybráno celkem 711,2 mld. Kč. Celkové **daňové nedoplatky** k 31. 12. 2011 činili 127,6 mld. Kč, za rok 2011 to bylo 14,9 mld. Kč. [10]

„Každý, kdo má daňovou povinnost k určité dani se zaregistruje podle místní příslušnosti na finančním či celním úřadu, je zde zaevidován a má přidělený daňový účet k určité dani.“ [10, str. 11]

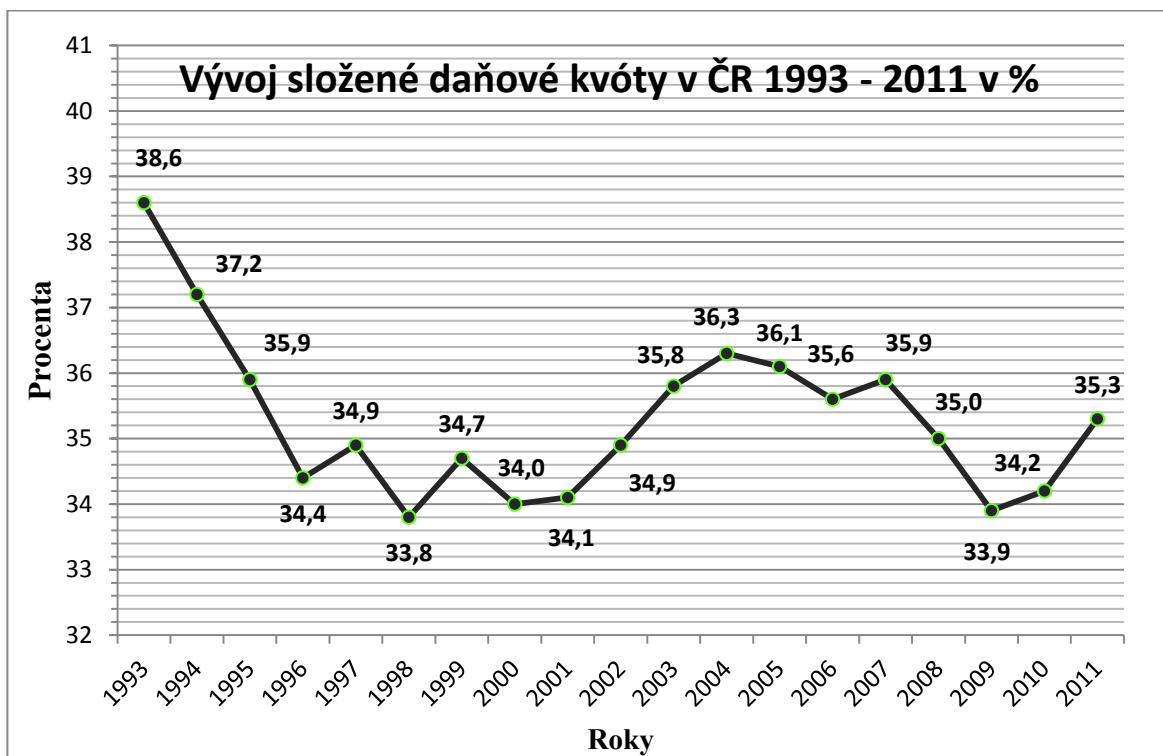
Počet **daňových účtů** byl celkem 12 820 576, z toho 35,5 % bylo k dani z nemovitostí, 23,4 % k dani z příjmů FO, u ostatních daní je to méně než 6 %. Aktivních účtů vůči daňové správě bylo ve sledovaném období 8 919 700 a počet unikátních daňových subjektů byl 7 254 936, kde daňový subjekt je chápán jako unikátní bez ohledu na počet daňových registrací a počtu správců daní, u kterých je registrován. [10]

Pokud má správce daně poznatky nebo pochybnosti o správnosti daňového tvrzení, vyzve daňový subjekt k odstranění těchto pochybností. V roce 2011 bylo těchto řízení uskutečněno 34 538 a 8 856 jich bylo ukončeno s rozdílem, z toho 6 779 ukončených řízení s rozdílem bylo u DPH. Mezi hlavní důvody zahájení tohoto řízení patří špatně vyplněné údaje, chybně vykázaný základ daně, ztráta z minulých let, výše či druh osvobození, nárok na odpočet daně a další.

V roce 2011 také bylo provedeno 48 415 **daňových kontrol**, zabývajících se přezkoumáváním plnění daňových povinností daňových subjektů, které byly dokončeny s rozdílem 7,2 mld. Kč. Největší rozdíly byly u DPH a u DzPO. V témže roce bylo také finančními úřady předáno 1 325 podnětů ve věci trestného činu zkrácení daně a 107 podnětů ve věci jiného trestného činu.

V současné době je především v médiích velmi oblíbená daňová kvóta, proto jí bude věnován následující text. *„Daňová kvóta je podíl vybraných daní na hrubém domácím produktu. Je to jeden z ukazatelů, které slouží i k mezinárodnímu srovnávání a vypovídá o tom, jak velký díl nezůstává těm, kteří důchod vytvořili, ale rozděluje se prostřednictvím veřejných fondů na daňovém principu.“* [9, str. 41] Mimo jednoduchou daňovou kvótu existuje i složená daňová kvóta, která kromě daní v pravém slova smyslu, obsahuje i další povinné odvody odpovídající ekonomickému pojetí daně. (V ČR například příspěvky na sociální zabezpečení.) [4]

Vývoj složené daňové kvóty v ČR je zachycen na grafu č. 5.

Graf 5: Vývoj složené daňové kvóty v ČR v letech 1993 - 2011

Zdroj: upraveno podle [13]

Na grafu je vidět, že složená daňová kvóta České republiky v roce 2011 byla 35,3 % HDP. V ten samý rok byla na Slovensku 28,8 % a v Německu 37,1 %. Nejvyšší daňová kvóta ze zemí OECD byla ve Švédsku 44,5 % a Dánsku 48,1 %, naopak nejnižší v Chile 21,4 % a Turecku 25 %. [13]

Den daňové svobody je další velmi populární ukazatel, který se dá vyvodit ze složené daňové kvóty. Jeho podstatou je určení konkrétního data, o kterém je možno říci, že do té doby byly všechny naše vydělané peníze zaplacený ve formě daní a od tohoto data až do konce roku už všechny peníze zůstanou naše. Den daňové svobody připadl v České republice v roce 2011 na 15. června. [9] [11]

2 O SPOLEČNOSTI

Tato část je věnována představení společnosti Pekařství MALENA s.r.o., na základě podkladů z této společnosti jsou totiž zpracovány následující části této práce.

Ing. Antonín Malena začal nejprve podnikat jako fyzická osoba, a to 1. října 1999. Firma sídlila v přestavěné budově bývalé telefonní ústředny, vyrábělo se zde na jedné sázecí peci, a to především chléb a běžné pečivo. Firma se postupně rozšiřovala, byly zakoupeny nové technologie a rostla poptávka po výrobcích. I proto byla v roce 2004 založena společnost s ručením omezeným pod obchodní firmou Pekařství MALENA s.r.o., jejímž sídlem se stala výše zmíněná budova bývalé telefonní ústředny v Jaroměřicích nad Rokytnou, ulice K ráji 378, PSČ 675 51. Identifikační číslo společnosti je 26946505 a daňové identifikační číslo je CZ26946505. Základní kapitál společnosti byl stanoven na zákonné minimum 200 000 Kč, 6. května 2009 byl základní kapitál společnosti zvýšen na 1 900 000 Kč. Současnými společníky jsou Ing. Antonín Malena se vkladem ve výši 1 800 000 Kč a obchodním podílem 51 % a Ing. Marie Malenová se vkladem 100 000 Kč a obchodním podílem 49 %. Všechny vklady jsou splaceny v plné výši. Oba společníci jsou i jednateli, dalšími jednateli jsou Barbora Malenová a Štěpán Malena. Každý jednatel jedná jménem společnosti samostatně.

V letech 2009 - 2010 byla postavena nová výrobní hala. V rámci dotací Ministerstva průmyslu a obchodu a Evropské unie byl podán projekt na „Modernizaci technologické linky“, tento projekt byl úspěšně realizován. Koncem roku 2010 byla hala v Jaroměřicích vybavena moderní technologií na výrobu chleba, běžného a sladkého pečiva, včetně chladicích boxů, mikrodávkovače surovin a novými silami na skladování mouky.

Společnost je vlastníkem certifikátu HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), který je u výrobců potravin vyžadován povinně. Systém spočívá ve vytvoření kritických bodů, jako je například kontrola pečicí teploty a zajišťování jejich splnění.

V současné době má společnost 35 zaměstnanců a vyrábí 80 základních výrobků plus asi 20 výrobků vánočních a velikonočních. Společnost vyrábí především chléb (5 druhů), běžné pečivo jako rohlíky, housky, večky, bagety, bulky a pletýnky, dále grahamové a celozrnné výrobky a také jemné i sladké pečivo.

Firma má asi dvě sta odběratelů, mezi hlavní patří Penny Market, Interspar, Flop Jih, Jednota Moravský Krumlov, Hruška a další drobní odběratelé. Firma má 8 rozvozních aut, kterými rozváží své výrobky. V současné době má firma také dva vlastní obchody, první se nachází v sídle společnosti v Jaroměřicích nad Rokytnou a druhý na ulici Brněnská v Třebíči, u Kauflandu.

V následujících letech chce společnost nadále zvyšovat kvalitu svých výrobků a služeb, získávat nové zákazníky a udržovat vysokou spokojenost svých odběratelů. K tomu má dopomoci mimo jiné i plánované rozšíření prodejen v Jaroměřicích nad Rokytnou a Třebíči. Následuje obrázek č. 5, zobrazující novou halu a vozový park společnosti.

Obrázek 5: Nová hala a vozový park společnosti

Zdroj: [14]

3 DAŇOVÉ POVINNOSTI SPOLEČNOSTI

Tato část se zaměřuje na vyměření jednotlivých daňových povinností ve společnosti Pekařství MALENA s.r.o., všechny následující části jsou zpracovány na základě údajů z roku 2011.

3.1 Daň z příjmů PO

Tato kapitola je rozdělena do čtyř částí, a to konstrukce, aplikace daně ve společnosti, návrhy daňové optimalizace a zvláštní část je věnována i odpisům.

Konstrukce:

Pro výpočet daně z příjmů právnických osob se musí nejdříve zjistit **základ daně**. Podnikatelské subjekty, jakožto právnické osoby, vždy účtují a jelikož má výsledek hospodaření velmi blízko k disponibilnímu důchodu, tedy tomu, co poplatníkovi zbude, nabízí se jeho využití především z hlediska administrativního. Jak se stanoví základ daně z příjmů PO, je popsáno v tabulce č. 1.

Tabulka 1: Způsob stanovení základu daně z příjmů PO

Výsledek hospodaření před zdaněním
- příjmy vyňaté z předmětu daně
- osvobozené příjmy
- příjmy nezahrnované do základu daně (včetně samostatných základů daně)
- očištění o rezervy a opravné položky, které nejsou uznány jako daňové
+ - účetní náklady, které nejsou uznány daňovými náklady
+ - vyloučení položek, které se v základu daně uznávají, jen jsou-li zaplacený
= základ daně

Zdroj: [9, str. 86]

Pro správný výpočet daňové povinnosti je důležité správné stanovení základu daně. V dalším textu jsou proto podrobněji popsány jednotlivé položky z tabulky 1.

Příjmy vyňaté z předmětu daně jsou zejména příjmy z nabytí majetku dědictvím nebo darováním. Další příjmy vyňaté z předmětu daně jsou obsahem § 18 zákona o dani z příjmů, především odstavců 2 a 4.

Osvobozené příjmy upravené v § 19 jsou zejména příjmy z provozování taxativně vyjmenovaných ekologických zařízení v roce uvedení do provozu a v pěti následujících

zdaňovacích obdobích, úroky z přeplatku na dani zaviněného správcem daně a výnosy z regulovaného nájemného u bytových družstev.

Mezi **příjmy nezahrnované do základu daně** patří zejména částky, které již byly zdaněny podle zákona o dani z příjmů u téhož poplatníka a příjmy tvořící samostatný základ daně, ze kterých již byla vybrána daň prostřednictvím plátců daně, a tak je logické, že tyto příjmy je nutno vyloučit, jedná se především o veškeré příjmy z dividend, podílů na zisku, vypořádacích podílů a podílů na likvidačním zůstatku.

Dále se výsledek hospodaření upravuje o neuznatelné daňové náklady. Pro výpočet daně musíme rozlišovat daňově uznatelný náklad a daňově neuznatelný náklad.

Uznatelný daňový náklad je náklad, který je nutný pro dosažení, zajištění nebo udržení zdanitelných příjmů. Pokud není daňový subjekt schopen rozlišit, zda je některý náklad nutný pro dosažení, zajištění nebo udržení zdanitelných příjmů, může požádat o závazné posouzení výše uznatelných nákladů.

Daňově uznatelné náklady jsou upraveny v § 24, nejčastěji se jedná o odpisy hmotného majetku, zůstatkovou cenu hmotného a nehmotného majetku, zákonné rezervy a zákonné opravné položky, škody vzniklé v důsledku živelných pohrom nebo škody způsobené podle potvrzení policie neznámým pachatelem, daň z převodu nemovitostí, daň z nemovitostí a daň silniční, často se také jedná o náklady na pracovní cestu, smluvní pokuty, úroky z prodlení, poplatky z prodlení a pokuty, jen pokud byly zaplacený a další náklady.

Daňově neuznatelné náklady jsou upraveny v § 25, mezi nejčastější neuznatelné náklady patří pořízení hmotného a nehmotného majetku, náklady na zvýšení základního kapitálu, tvorba rezervních a ostatních účelových fondů nebo vyplacené podíly na zisku. Dále dary, s výjimkou darů na veřejně prospěšné účely, nemohou být uznatelným daňovým nákladem, stejně jako náklady na reprezentaci, avšak reklamní předměty opatřené obchodní firmou, kdy jejich jednotková cena nepřesáhne 500 Kč, se uznávají, nejsou-li předmětem spotřební daně s výjimkou tichého vína. Další podmínkou je, že některé náklady lze jako daňové uznat pouze v limitované výši, uznat tak nelze například manka a škody přesahující náhrady, dále penále, úroky z prodlení a pokuty, které nebyly zaplacený. Poplatník musí také být schopen dostatečně prokázat náklad. Uplatnění některých nákladů je vázáno na další podmínky.

Odpisy

Odpisy podstatně ovlivňují jak výši hospodářského výsledku, tak i výši základu daně. Jedná se o důležité téma, proto je mu věnována následující kapitola.

Každá firma, která vlastní majetek, jej kvůli jeho zastarávání, musí odpisovat a zachytit tak snížení jeho skutečné hodnoty. To provádí pomocí **účetních odpisů**, kdy například u automobilu si určí počet kilometrů, které ujede za celou svoji životnost a podle skutečně ujetých kilometrů každý rok vyměří odpis.

Pro výpočet daně z příjmů PO však firmy musí vést **daňové odpisy**, které jsou upraveny v § 26 - 32a. Pro usnadnění administrativy, podřizuje Pekařství MALENA s.r.o. své účetní odpisy těm daňovým. Při výpočtu daně z příjmů tak firma nemusí provádět úpravy spojené s odpisy. Většinou se totiž účetní a daňové odpisy liší, pak se musí k výsledku hospodaření přičíst účetní odpisy a odečíst odpisy daňové. Pro účely odpisů se majetek dělí na hmotný a nehmotný. Vymezení hmotného a nehmotného majetku je popsáno níže.

Hmotným majetkem se rozumí majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a předpokládaná doba použitelnosti je delší než 1 rok. Dělí se na samostatné movité věci, budovy a stavby, pěstitelské celky trvalých porostů, dospělá zvířata a jejich skupiny a ostatní hmotný majetek. V paragrafu 27 je výčet majetku vyloučeného z odpisování.

Důležité pro stanovení výše odpisů je správné stanovení vstupní ceny, z té jsou totiž odpisy počítány. Způsob stanovení této ceny záleží na způsobu pořízení.

Vstupní cenou tedy je:

- 1) pořizovací cena při úplatném pořízení, součástí pořizovací ceny jsou i související vedlejší náklady (pojištění, doprava, montáž...)
- 2) vlastní náklady je-li majetek vyroben ve vlastní režii
- 3) reprodukční pořizovací cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu
- 4) přepočtená zahraniční cena při pořízení ze zahraničí
- 5) cena stanovená podle zvláštního právního předpisu při darování a dědění

Pro výpočet správné výše odpisů, v dalších letech, musíme také někdy znát zůstatkovou cenu majetku. **Zůstatková cena** je rozdíl mezi vstupní cenou a celkovou výší odpisů.

Samotné odpisování hmotného majetku probíhá následovně. V prvním roce odpisování zařadí poplatník majetek do odpisových skupin, seznam druhů majetku v jednotlivých skupinách je obsahem přílohy č. 1 zákona o dani z příjmů. Odpisových skupin je celkem 6 a základním třídícím znakem je doba odpisování majetku v nich obsaženého. Doba odpisování může být 3 roky, 5, 10, 20, 30 nebo 50 let.

V zákoně jsou stanoveny dva základní druhy odpisování, jedná se o rovnoměrné a zrychlené odpisování. Oba způsoby jsou popsány v následujícím textu.

Rovnoměrné odpisování je upraveno v § 31. Rovnoměrný odpis vypočteme jako vstupní cena vynásobená příslušnou sazbou v daném roce vydělenou 100. V tabulce č. 2 jsou vidět základní odpisové sazby rovnoměrného odpisování.

Tabulka 2: Základní odpisové sazby pro rovnoměrné odpisování hmotného majetku

odpisová skupina	sazba v prvním roce odpisování	sazba v dalších letech odpisování	sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: [6, str. 43]

V § 31 jsou uvedeny ještě další možnosti úpravy sazeb odpisování.

Pro úpravu výše hospodářského výsledku a tedy i konečné daňové povinnosti může podnik využít například mimořádných odpisů či zrychleného odpisování. Tyto možnosti jsou podrobněji popsány v následujících odstavcích.

V § 30a jsou obsaženy **mimořádné odpisy**, například majetek zařazený v odpisové skupině 1, pořízený od 1. ledna 2009 do 30. června 2010, může poplatník, který je jeho prvním vlastníkem odepsat rovnoměrně bez přerušení do 100 % vstupní ceny za 12 měsíců.

Zrychlené odpisování upravuje § 32, ve kterém je stanoveno, že v prvním roce odpisování se odpis stanoví jako podíl jeho vstupní ceny a přiřazeného koeficientu pro zrychlené odpisování platného v prvním roce odpisování. V dalších letech jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny majetku a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem pro zrychlené odpisování a počtem let, po které byl již odpisován. Koeficienty pro zrychlené odpisování jsou uvedeny v tabulce č. 3.

Tabulka 3: Koeficienty pro zrychlené odpisování hmotného majetku

odpisová skupina	koeficient v prvním roce odpisování	koeficient v dalších letech odpisování	koeficient pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: [6, str. 44]

Výši odpisů také ovlivňuje **technické zhodnocení**. Za technické zhodnocení u hmotného majetku se považují dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, pokud převýšily u jednotlivého majetku v úhrnu za zdaňovací období částku 40 000 Kč. Pro správný výpočet odpisů je nutné rozlišení technického zhodnocení a opravy. U technického zhodnocení je důležitá změna účelu nebo technických parametrů majetku. Naopak u **opravy** se jen vrátí majetek do původního stavu, v jakém byl v minulosti. Například pokud vyměníme stará dřevěná okna za novější, ale parametry, jako rozměry či propustnost tepla, se nezmění, jedná se o opravu. Pokud však okna vyměníme za nová plastová okna s lepšími izolačními vlastnostmi, jedná se o technické zhodnocení.

Nehmotným majetkem je majetek, který byl nabyt úplatně, vkladem společníka nebo tichého společníka, darováním nebo zděděním, nebo vytvořen vlastní činností, jehož vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti je delší než jeden rok.

Odpisy nehmotného majetku jsou upraveny v § 32a, kde je napsáno, že nehmotný majetek se odpisuje rovnoměrně bez přerušení, a to audiovizuální dílo 18 měsíců, software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje 36 měsíců, zřizovací výdaje 60 měsíců a ostatní nehmotný majetek 72 měsíců. Za technické zhodnocení nehmotného majetku se považují výdaje na ukončené rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti nehmotného majetku anebo zásahy, které mají za následek změnu účelu nehmotného majetku, pokud po ukončení u jednotlivého nehmotného majetku převýší částku 40 000 Kč. Poplatník pokračuje v odpisování ze zvýšené vstupní ceny snížené o již uplatněné odpisy po zbývající dobu odpisování, nejméně však audiovizuální dílo po 9 měsíců, software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje 18 měsíců a ostatní nehmotný majetek 36 měsíců.

Tímto byla ukončena podkapitola o odpisování, a nyní je znovu přistoupeno k výpočtu daně z příjmů PO. Poté, co byl pomocí výše popsaného postupu, z výsledku hospodaření, zjištěn základ daně, a tento základ daně byl upraven o odpisy, může být tento základ daně také upraven o odčitatelné položky. Odčitatelné položky mohou také velmi výrazně ovlivnit výši konečné daňové povinnosti a je jim proto věnován následující text. **Odčitatelné položky** od základu daně, jsou upraveny v § 34. Podle odstavce č. 1 lze od základu daně odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo její část, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje. Dále lze od základu daně odečíst 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil v daném zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje. Podle paragraphu 20 lze ještě základ daně snížit o hodnotu darů poskytnutých například obcím, politickým stranám, na charitativní či humanitární účely a podobně. Hodnota daru však musí činit nejméně 2 000 Kč. V úhrnu lze odečíst nejvýše 5 % ze základu daně sníženého podle § 34.

Základ daně upravený podle výše popsaných pravidel je poté zaokrouhlen na celé tisíce Kč dolů a je z něj vypočítána 19 % daň. Tato daň může být následně upravena o slevy na dani, tyto slevy jsou upraveny v § 35, jedná se především o slevu za každého zaměstnance se zdravotním postižením ve výši 18 000 Kč, jestliže se jedná o zaměstnance s těžším zdravotním postižením, je výše slevy 60 000 Kč.

Po výpočtu daňové povinnosti je podnikatelská jednotka povinna podat **daňové přiznání** k této dani, a to nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období, pokud však společnost podléhá povinnému daňovému auditu, nebo si nechává daňové přiznání zpracovat od daňového poradce, má povinnost podat daňové přiznání nejpozději do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Poplatníci daně z příjmů PO jsou také povinni platit **zálohy**. Výše těchto záloh je závislá na výši poslední známé daňové povinnosti. Pokud tato povinnost nepřesáhla 30 000 Kč, zálohy se neplatí. Pokud již 30 000 Kč přesáhla ale je nižší než 150 000 Kč, platí zálohy ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti, které jsou splatné do 15. dne šestého a dvanáctého měsíce následujícího zdaňovacího období. Je-li poslední známá daňová povinnost vyšší než 150 000 Kč, platí se zálohy ve výši ¼ této povinnosti, a to do 15. dne třetího, šestého, devátého a dvanáctého měsíce následujícího zdaňovacího období.

Aplikace ve společnosti:

Výsledkem hospodaření před zdaněním, společnosti Pekařství MALENA s.r.o., byla v roce 2011 ztráta ve výši 247 572 Kč. Důvodem ztráty nebylo špatné hospodaření společnosti, ale vysoké náklady na výstavbu a především vybavení nové výrobní haly. Nejvyšší podíl na záporném výsledku hospodaření mělo zvýšení nákladových úroků ze 152 tisíc Kč na 643 tisíc Kč. Druhou výraznou změnou bylo zvýšení odpisů dlouhodobého hmotného majetku o 1 121 000 Kč oproti roku 2010.

Společnost nevykázala žádné příjmy vyňaté z předmětu daně, stejně tak neměla žádné příjmy osvobozené od daně podle paragrafu 19, společnost však upravila základ daně o daňově neuznatelný náklad podle § 25, který přičetla ke ztrátě zjištěné podle výkazu zisků a ztrát, v celkové výši 28 780 Kč. Konkrétně se jednalo o nezaplacenou smluvní pokutu za zpožděnou dodávku nového sila na uskladnění mouky.

Následovala úprava o odpisy. V roce 2011 byly daňové odpisy společnosti celkem 3 680 582 Kč, podle daňového přiznání se jednalo o odpisy hmotného a nehmotného majetku zařazeného v odpisové skupině 2 ve výši 2 070 159 Kč, odpisy hmotného a nehmotného majetku zařazeného v odpisové skupině 3 ve výši 1 551 843 Kč a odpisy hmotného majetku zařazeného v odpisové skupině 5 ve výši 58 580 Kč. Společnost podřizuje své účetní odpisy daňovým, proto nedošlo ke změně výše základu daně.

Jelikož v předchozích letech si společnost vedla velmi dobře a pravidelně dosahovala kladného daňového základu, tak si samozřejmě nemohla od upraveného základu daně odečíst ani případnou daňovou ztrátu. Stejně tak společnost nevykazovala činnost v oblasti výzkumu a vývoje, proto i tato odčitatelná položka zůstala nevyužita.

Společnost tedy dosáhla záporného daňového základu ve výši - 218 792 Kč, ze kterého se samozřejmě daň z příjmů nepočítá. Díky zápornému základu daně, také společnost v roce 2012 nemusí platit zálohy na daň z příjmů PO. V roce 2010 společnost zaplatila na zálohách celkem 206 100 Kč, které se posléze staly přeplatkem na dani a nárokem vůči státu.

Návrhy optimalizace

Tato podkapitola bude věnována některým návrhům možné daňové optimalizace daně z příjmů PO ve společnosti Pekařství MALENA s.r.o.

Návrh č. 1: Stejně jako v každém jiném podniku i zde dochází k opotřebování hmotného majetku. Prvním doporučením tedy je tvorba rezerv na opravu hmotného majetku, k odložení daňové povinnosti.

V následující části je popsána ukázka dopadu rezervy na daňovou povinnost. Společnost se rozhodne vytvořit rezervu na opravu starších výrobních zařízení, předběžně naplánovanou na rok 2014. Předpokládaná částka opravy je 520 000 Kč. V roce 2012 a 2013 tedy společnost vytvoří zákonnou rezervu ve výši 260 000 Kč. V roce 2014, nejpozději v roce 2015, dojde k čerpání, popřípadě zrušení zákonné rezervy. V tabulkách č. 4, 5 a 6 je zachycen dopad tvorby a čerpání rezervy na konečné daňové povinnosti v jednotlivých letech.

Tabulka 4: Tvorba rezervy v roce 2012

	situace bez rezervy	situace s rezervou
náklady	8 650 000,-	8 650 000,-
výnosy	9 750 000,-	9 750 000,-
tvorba rezervy	0,-	260 000,-
základ daně	1 100 000,-	840 000,-
daň 19 %	209 000,-	159 600,-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 5: Tvorba rezervy v roce 2013

	situace bez rezervy	situace s rezervou
náklady	7 000 000,-	7 000 000,-
výnosy	7 800 000,-	7 800 000,-
tvorba rezervy	0,-	260 000,-
základ daně	800 000,-	540 000,-
daň 19 %	152 000,-	102 600,-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 6: Čerpání rezervy v roce 2014

	situace bez rezervy	situace s rezervou
náklady	8 000 000,-	8 000 000,-
výnosy	9 200 000,-	9 200 000,-
čerpání rezervy	0,-	520 000,-
základ daně	1 200 000,-	1 720 000,-
daň 19 %	228 000,-	326 800,-

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulek vyplývá, že společnost dosáhla svého cíle a podařilo se jí značnou část daňové povinnosti přesunout do roku opravy, kdy počítá s lepšími podmínkami na trhu a současně i s většími příjmy z podnikání na pokrytí těchto nákladů.

Návrh č. 2: Tvorba zákonných opravných položek k pohledávkám, ke snížení daňové povinnosti.

I přes to, že společnost velmi pečlivě vybírá své odběratele a udržuje s nimi dobré vztahy, některé její pohledávky zůstanou nezaplaceny. Proto bude v další části uveden příklad dopadu tvorby zákonné opravné položky k pohledávkám na daňovou povinnost firmy. Firma například v únoru roku 2009 nedostala zaplacenou za zboží v částce 180 000 Kč. Jelikož rozvahová hodnota pohledávky nepřesáhla 200 000 Kč, mohla společnost vytvořit ZOP bez zahájeného řízení. Na konci roku tedy vytvořila zákonnou opravnou položku, podle zákona o rezervách, ve výši 20 % rozvahové hodnoty pohledávky. Vliv této tvorby a případného odpisu pohledávky o rok později je zachycen v tabulkách č. 7 a 8.

Tabulka 7: Tvorba opravné položky v roce 2009

	situace bez ZOP	situace s ZOP
ostatní náklady	6 650 000,-	6 650 000,-
výnosy	7 650 000,-	7 650 000,-
tvorba ZOP	0,-	36 000,-
základ daně	1 000 000,-	964 000,-
daň 20 %	200 000,-	192 800,-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 8: Odpis pohledávky a zrušení ZOP v roce 2010

	situace bez ZOP	situace s ZOP
ostatní náklady	7 200 000,-	7 200 000,-
výnosy	8 200 000,-	8 200 000,-
odpis pohledávky	180 000,-	180 000,-
z toho daňově uznatelný náklad do výše ZOP	0,-	36 000,-
zrušení ZOP	0,-	36 000,-
základ daně	1 000 000,-	1 000 000,-
daň 19 %	190 000,-	190 000,-

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulek vyplývá, že společnost by, při využití této ZOP, dosáhla daňové úspory ve výši 7 200 Kč.

3.2 DPH

Společnost Pekařství MALENA s.r.o. je měsíčním plátcem daně z přidané hodnoty od počátku svého podnikání, tedy od roku 2004. Následuje kapitola popisující konstrukci této daně a poté samotná aplikace ve společnosti.

Konstrukce:

Při výpočtu daně z přidané hodnoty se musí zjistit daň na výstupu a daň na vstupu.

Daň na vstupu je daň uplatněná na dodané zboží, převedenou nemovitost či provedenou službu. **Daň na výstupu** je daň získaná z prodeje našeho zboží a služeb. Pro její zjištění se plnění nejprve musí rozdělit na ta, která jsou předmětem daně a ta, která jím nejsou. Předmět daně je upraven v § 2 zákona o DPH. V tomto paragrafu je v odstavci 2 upraveno, co předmětem daně není, jedná se však o neobvyklé výjimky, se kterými se většina podniků neseťká.

Pokud se jedná o předmět daně, povinností je následně zjistit, jestli jde o zdanitelná plnění nebo plnění osvobozená.

Zdanitelná plnění jsou upravena v § 13 - 20 zákona o DPH. Konkrétně je zde upraveno:

- 1) Dodání zboží a převod nemovitosti (§ 13)
- 2) Poskytnutí služby (§ 14)
- 3) Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16)
- 4) Zjednodušený postup při dodání zboží uvnitř území Evropského společenství formou třístranného obchodu (§ 17)
- 5) Zasílání zboží (§ 18)
- 6) Dodání a pořízení nových dopravních prostředků uvnitř území Evropského společenství (§ 19)
- 7) Dovoz zboží (§ 20)

U zdanitelných plnění se uplatňuje diferencovaná sazba daně. Snížená sazba daně se uplatňuje u zboží uvedeného v příloze č. 1 k zákonu o DPH, dále se tato sazba uplatňuje u služeb uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Snížená sazba, co se týče zboží, se uplatňuje u potravin a nápojů, léků a zdravotnických prostředků, knih, novin a časopisů a také u dětských plen, nebo autosedaček. U služeb jsou ve snížené sazbě například úprava a rozvod vody prostřednictvím sítí, sběr, svoz a zpracování komunálního odpadu, zdravotní a sociální péče, ubytovací služby či kulturní, umělecké a sportovní činnosti. Snížené sazby se také

někdy využije u bytové výstavby či u staveb pro sociální bydlení, blíže je tato problematika popsána v § 48 a § 48a. U ostatních zdanitelných plnění se využívá základní sazby daně.

Některá plnění jsou však od daně osvobozená. Ty dělíme na osvobozená plnění s nárokem na odpočet daně a osvobozená plnění bez nároku na odpočet daně.

Osvobozená plnění od daně bez nároku na odpočet daně jsou upraveny v § 51, podle kterého se jedná o tato plnění, v závorce je uveden paragraf zákona o DPH upravující toto plnění blíže:

- 1) poštovní služby (52),
- 2) rozhlasové a televizní vysílání (53),
- 3) finanční činnosti (54),
- 4) pojišťovací činnosti (55),
- 5) převod a nájem pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor, nájem dalších zařízení (56),
- 6) výchova a vzdělání (57),
- 7) zdravotní služby a dodání zdravotního zboží (58),
- 8) sociální pomoc (59),
- 9) provozování loterie a jiných podobných her (60),
- 10) ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (61),
- 11) dodání zboží, které bylo použito pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, a zboží, u něhož nemá plátcе nárok na odpočet daně (62).

Osvobozená plnění od daně s nárokem na odpočet daně jsou upraveny v § 63, podle kterého se jedná o tato plnění, v závorce je znovu uvedeno číslo paragrafu ze zákona o DPH, který upravuje toto plnění blíže:

- 1) dodání zboží do jiného členského státu (64),
- 2) pořízení zboží z jiného členského státu (65),
- 3) vývoz zboží (66),
- 4) poskytnutí služby do třetí země (67),
- 5) osvobození ve zvláštních případech (68),
- 6) přeprava a služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží (69),
- 7) přeprava osob (70),
- 8) dovoz zboží (71),

- 9) dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujícího nebo člena posádky letadla a dovoz pohonných hmot cestujícím (71a až 71f).

Nárok na odpočet daně nelze uplatnit po uplynutí lhůty 3 let.

Dalším používaným prvkem při konstrukci daně z přidané hodnoty je krácení odpočtu daně koeficientem. Použije-li plátce přijaté zdanitelné plnění, jak v rámci svých ekonomických činností, tak pro účely s nimi nesouvisejícími, má **nárok na odpočet daně pouze v poměrné výši** odpovídající rozsahu použití pro své ekonomické činnosti. Nárok na odpočet v krácené výši vypočítáme jako součin konkrétní daně na vstupu, vypočítané ze zdanitelného plnění, použitého jak v rámci ekonomických činností, tak mimo ně, a koeficientu. Tento **koeficient** se vypočte jako procentní podíl, v jehož čitateli je součet částek základů daně a hodnot plnění plátcem uskutečněných s nárokem na odpočet daně. Ve jmenovateli je součet hodnot čitatele a hodnot plátcem uskutečněných plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet daně. Tento koeficient se zaokrouhlí na celé procento nahoru. Do koeficientu se nezapočítává prodej dlouhodobého majetku, využívaného pro ekonomickou činnost. Další podrobnosti jsou uvedeny v § 76 zákona o DPH.

Pakliže již máme zjištěnou daň na výstupu, řádek 62 daňového přiznání i odpočet daně, řádek 63 daňového přiznání, následuje pouze výpočet daňové povinnosti, kdy se vypočte rozdíl těchto dvou částek. Může se tak jednat o vlastní daňovou povinnost, pokud byla daň na výstupu vyšší než odpočet daně. Pokud tomu bylo naopak, jedná se o nadměrný odpočet, představující naši pohledávku vůči státu.

Aplikace ve společnosti:

Následující text je zaměřen na desátý měsíc roku 2011. Jelikož se jedná o společnost podnikající v potravinářském průmyslu, většina jejich dodávek je ve snížené sazbě daně, stejně tak většina pekařstvím prodávaného zboží je ve snížené sazbě daně.

Základ daně v říjnu roku 2011 činil u zboží a výrobků, prodávaných touto společností ve snížené sazbě, 2 572 293 Kč, daň na výstupu u těchto výrobků a zboží se tedy rovnala 257 234 Kč.

Základ daně u zboží a výrobků podléhajících základní sazbě byl 161 526 Kč, daň na výstupu získaná z prodeje výrobků a služeb se základní sazbou tak činila 32 305 Kč.

Nárok na odpočet daně z přijatých zdanitelných plnění od plátců byl uplatněn v plné výši, jak u plnění v základní sazbě daně, tak u plnění podléhající snížené sazbě daně.

U přijatých zdanitelných plnění od plátců daně v základní sazbě se základ daně rovnal částce 781 809 Kč a nárok na odpočet ve výši 20 % z této částky byl 156 365 Kč. Základ daně u přijatých plnění od plátců ve snížené sazbě byl 941 423 Kč a nárok na odpočet ve výši jedné desetiny této částky byl 94 142 Kč.

Daň na výstupu za říjen roku 2011 tedy celkem byla 289 539 Kč, odpočet daně v témže měsíci zaznamenala společnost ve výši 250 507 Kč. Konečná vlastní daňová povinnost pak činila 39 032 Kč a představovala tak závazek společnosti vůči státu. Daňové přiznání za tento měsíc muselo být finančnímu úřadu předáno do 25. listopadu.

V tabulce č. 9 jsou přehledně zpracovány vlastní daňové povinnosti, či nadměrné odpočty daně z přidané hodnoty, za jednotlivé měsíce roku 2011.

Tabulka 9: Výše daňových povinností v jednotlivých měsících roku 2011 v Kč

Měsíc	Vlastní daňová povinnost	Nadměrný odpočet
Leden	0,-	87 074,-
Únor	0,-	193 971,-
Březen	0,-	69 242,-
Duben	0,-	23 013,-
Květen	16 543,-	0,-
Červen	15 391,-	0,-
Červenec	9 895,-	0,-
Srpen	0,-	1 932,-
Září	0,-	30 145,-
Říjen	39 032,-	0,-
Listopad	0,-	3 535,-
Prosinec	0,-	16 477,-
Celkem	80 861,-	425 389,-

Zdroj: vlastní zpracování

Za rok 2011 společnost dosáhla nadměrného odpočtu ve výši 344 528 Kč. Vysoké nadměrné odpočty v prvních třech měsících roku 2011 byly způsobeny investicemi do majetku. V lednu byla zakoupena nová rotační plynová pec, v únoru došlo k nákupu nového rozvozního automobilu a v březnu byl pořízen zvlhčovací systém do skladu pečiva.

3.3 Daň silniční

Tato kapitola je rozdělena na části konstrukce a aplikace ve společnosti.

Konstrukce:

Pokud má podnik ve svém majetku osobní nebo nákladní automobil, je povinen odvádět silniční daň. Nejprve se musí v technickém průkazu vozidla zjistit zdvihový objem motoru u osobních automobilů a počet náprav a nejvyšší povolená hmotnost v tunách u nákladních automobilů. Ty jsou totiž určující při stanovení sazby daně. Tato sazba je určena v peněžní formě a její výši lze dále upravovat. Například podle odstavce 6 § 6 zákona o dani silniční, kde se píše, že sazba daně se u vozidel snižuje o 48 % po dobu následujících 36 kalendářních měsíců od data jejich první registrace, o 40 % po dobu následujících 36 kalendářních měsíců a o 25 % po dobu následujících dalších 36 měsíců. Každá společnost tak může obměnou svého vozového parku ušetřit nejen na opravách spojených se staršími vozidly, ale i na silniční dani. Slevy na dani upravuje § 12.

Aplikace ve společnosti:

V pekařství měli v roce 2011 jedno osobní a osm nákladních automobilů. U osobního automobilu, pod registrační značkou 3J8 5091, jehož první registrace proběhla v dubnu roku 2010, byl zjištěn zdvihový objem motoru 1968 cm³. Proto vůz spadá do čtvrtého pásma rozdělení základu daně a jeho roční sazba je 3 000 Kč. Jelikož byl tento vůz v užívání prozatím pouze 21 měsíců, je možno uplatnit výše zmíněnou slevu ve výši 48 % na všechny měsíce, po které byl automobil využíván. Automobil byl využíván po celý rok 2011. Výpočet daně za tento automobil je $3000 * 0,52 = 1\,560$ Kč.

U všech nákladních aut postupujeme obdobně. Všechny potřebné údaje jsou uvedeny v přehledné tabulce č. 10, umístěné na následující straně. Ta ukazuje, že výše silniční daně z nákladních aut za rok 2011 byla 15 708 Kč. Celková silniční daň tudíž činila 17 268 Kč. Společnost v tomto roce zaplatila 23 987 Kč na zálohách. Konečným výsledkem je proto přeplatek, a to ve výši 6 719 Kč.

Tabulka 10: Výpočty silniční daně z nákladních aut společnosti za rok 2011

Pořadové číslo	Registrační značka	Datum první registrace měsíc/rok	Základ daně		Roční sazba dle § 6	Měsíce používání	% snížení sazby dle odstavce 6	Daň v Kč
			počet náprav	tuny				
1.	2J0 6020	01/2001	2	3,25	3 600,-	I. – VI.	-	1 800,-
2.	2J5 7601	03/2006	2	2,1	3 600,-	I. – XII.	40	2 160,-
3.	2J5 8133	05/2006	2	3,5	3 600,-	I. – XII.	40	2 160,-
4.	3J0 1838	09/2007	2	3,5	3 600,-	I. – XII.	40	2 160,-
5.	3J2 5737	09/2008	2	3,5	3 600,-	I. – XII.	8x48 a 4x40	1 968,-
6.	3J8 4181	01/2010	2	3,5	3 600,-	I. – XII.	48	1 872,-
7.	3J9 5707	10/2010	2	3,5	3 600,-	I. – XII.	48	1 872,-
8.	4J0 4435	02/2011	2	3,5	3 600,-	II. – XII.	48	1 716,-
Celkem	---	---	---	---	---	---	---	15 708,-

Zdroj: vlastní zpracování

3.4 Sociální a zdravotní pojištění

Jak již bylo řečeno, sociální ani zdravotní pojištění není daní v pravém slova smyslu. Obě pojištění však s daněmi mají mnoho společných znaků, proto jim bude věnována následující kapitola. V tabulce č. 11 jsou uvedeny výše plateb sociálního a zdravotního pojištění za jednotlivé měsíce roku 2011.

Tabulka 11: Výše sociálního a zdravotního pojištění v jednotlivých měsících roku 2011

Měsíc	Zdravotní pojištění	Sociální pojištění
Leden	36 251,-	84 575,-
Únor	30 923,-	72 145,-
Březen	34 460,-	80 398,-
Duben	32 427,-	75 653,-
Květen	34 927,-	81 487,-
Červen	35 812,-	83 552,-
Červenec	39 112,-	91 251,-
Srpen	31 960,-	74 563,-
Září	33 556,-	78 289,-
Říjen	39 308,-	91 709,-
Listopad	32 343,-	75 458,-
Prosinec	30 215,-	70 494,-
Celkem	411 294,-	959 574,-

Zdroj: vlastní zpracování

Návrh optimalizace

Tato podkapitola bude věnována možné daňové optimalizaci sociálního a zdravotního pojištění ve společnosti Pekařství MALENA s.r.o.

Návrh č. 1: Využívání dohod o provedení práce ke snížení SP a ZP.

Je-li při uzavření dohody o provedení práce sjednána měsíční hrubá mzda do 10 000 Kč, neplatí, z této částky, sociální ani zdravotní pojištění, jak zaměstnavatel, tak pracovník. Nevýhodou DPP je možnost uzavřít tuto dohodu, u jednoho zaměstnavatele, pouze do rozsahu 300 hodin ročně. V Pekařství MALENA s.r.o. jsou pracovní pozice, pro které není potřeba složité zaškolování a určitě by se našel dostatečný počet, například, studentů ochotných a schopných tuto práci dobře vykonávat. Pekařství by také mohlo využít těchto

dohod v období Vánoc či Velikonoc, kdy pravidelně dochází ke zvýšení objednávek. Nyní totiž, v těchto obdobích, společnost proplácí přesčasy svým zaměstnancům.

Pokud by společnost, uzavřela na tato období, DPP v hrubé měsíční mzdě 9 000 Kč, nezaplatila by na SP a ZP ani korunu, zatímco u pracovní smlouvy sjednané na stejnou částku by se jednalo o 2 250 Kč na SP a 810 Kč na ZP. Za celý rok by tak společnost mohla ušetřit na SP a ZP několik desítek tisíc korun.

4 VÝVOJ DAŇOVÝCH POVINNOSTÍ A JEJICH VLIV NA HV

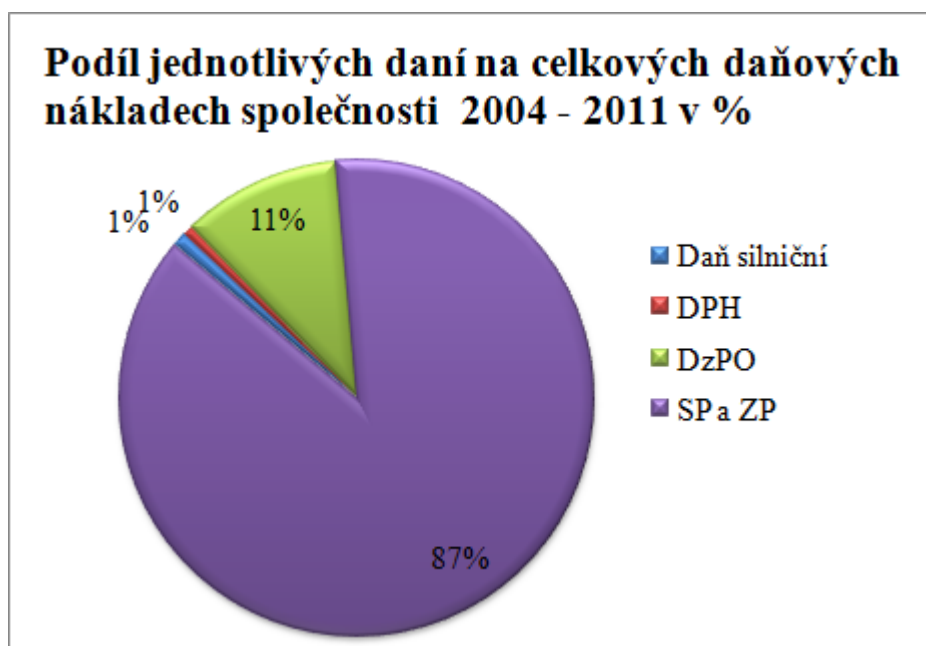
Tato část bude věnována analýze stavu a vývoje daňových povinností v Pekařství MALENA s.r.o. a jejich vlivu na hospodářský výsledek společnosti. Tabulka č. 12 uvádí jednotlivé daňové povinnosti společnosti za dobu její existence. U DPH jsou s minusem uvedeny nadměrné odpočty.

Tabulka 12: Daňové povinnosti společnosti od roku založení

Rok	Daň silniční	DPH	Daň z příjmu PO	SP a ZP	Celkem
2004	1 008,-	12 105,-	0,-	34 418,-	47 531,-
2005	5 592,-	- 65 211,-	78 520,-	244 242,-	263 143,-
2006	8 868,-	78 330,-	81 840,-	611 111,-	780 149,-
2007	10 500,-	181 037,-	73 920,-	1 115 515,-	1 380 972,-
2008	12 612,-	393 545,-	259 980,-	1 383 130,-	2 049 267,-
2009	13 968,-	225 916,-	316 000,-	1 254 743,-	1 810 627,-
2010	15 720,-	- 421 172,-	119 890,-	1 565 379,-	1 279 817,-
2011	17 268,-	- 344 528,-	0,-	1 370 868,-	1 043 608,-
Celkem	85 536,-	60 022,-	930 150,-	7 579 406,-	8 655 114,-

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že od založení až do roku 2011, společnost na daních zaplatila celkem 8 655 114 Kč. Nejvíce společnost na daních zaplatila v roce 2008, a to 2 049 267 Kč. Podíl jednotlivých daní je zachycen na grafu č. 6.

Graf 6: Podíl jednotlivých daní na celkových daňových nákladech společnosti 2004 - 2011 v %

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu jednoznačně vyplývá, že největší podíl na této částce společnosti přineslo sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem, následované daní z příjmů PO. Naopak výše DPH a silniční daně jsou v celkovém měřítku zanedbatelné.

Následuje tabulka č. 13, ukazující procentní podíl daňových povinností na celkové náklady společnosti od jejího založení. Při výpočtech je zahrnuta i daň z přidané hodnoty, přestože v účetnictví nevstupuje do nákladů.

Tabulka 13: Procentní podíl daňových povinností na celkové náklady společnosti 2004-2011

Rok	Náklady	Celková daňová povinnost	Procentní podíl daní na nákladech
2004	1 177 000,-	47 531,-	4,04
2005	19 404 000,-	263 143,-	1,36
2006	21 717 000,-	780 149,-	3,59
2007	22 573 000,-	1 380 972,-	6,12
2008	24 329 000,-	2 049 267,-	8,42
2009	23 803 000,-	1 810 627,-	7,61
2010	27 277 000,-	1 279 817,-	4,69
2011	29 283 000,-	1 043 608,-	3,56
Celkem	169 563 000,-	8 655 114,-	5,10

Zdroj: vlastní zpracování

Za období od počátku podnikání až po konec roku 2011, tvořily daňové náklady 5,10 % celkových nákladů společnosti. I to je jedním z důvodů proč společnost nevěnuje příliš prostoru daňové optimalizaci. Společnost se totiž vždy zaměřovala zejména na zvyšování výnosů v poměru k nákladům, především nastavením vhodných marží svým výrobkům. Od roku 2008 se také společnost snaží snižovat své náklady, zaměřuje se však na oblasti, které tvoří vyšší podíl na nákladech. Jedná se především o náklady spojené s nákupem a uskladněním surovin a zboží.

ZÁVĚR

V první části práce byl především popsán daňový mix České republiky a zevrubně rozebrány jednotlivé typy daní. Daňový mix se co do typu daní velmi podobá daňovým mixům ostatních evropských zemí. Rozdílný přístup však můžeme vidět především v míře zdanění. Česká republika má oproti ostatním evropským zemím spíše nižší sazby daně. Vypovídá o tom složená daňová kvóta, která v České republice v roce 2011 dosáhla 35,3 % a je tak pod jejím průměrem co se Evropské unie týče. Samotný daňový systém ČR je celkem složitý. Avšak aby byl daňový systém spravedlivý, musí být často složitý. Musí v něm být totiž zohledněny různé slevy na dani, osvobození od daně a podobně. V našem daňovém systému je bezesporu nejsložitěji řešena daň z přidané hodnoty. Zatímco například daň silniční si často v podniku vypočítají sami, k výpočtu daně z přidané hodnoty raději využijí daňového poradce.

V dalších částech práce je nejprve představena společnost Pekařství MALENA s.r.o., která sídlí v Jaroměřicích nad Rokytnou a od svého založení, roku 2004, podniká v potravinovém průmyslu. Dále jsou zde uvedeny výpočty jednotlivých daní, kterým tato společnost podléhá. Ukázalo se, že nejvyšší podíl na společnostích zaplacených daních má sociální a zdravotní pojištění. Společnost totiž za dobu své existence zaplatila na daních 8 655 114 Kč, z toho 87 % byly právě příspěvky na sociální a zdravotní pojištění. Které je také nejvyšším daňovým příjmem státního rozpočtu. Společnost je také plátcem daně z přidané hodnoty, daně z příjmů a daně silniční. Společnost neplatí daň z nemovitostí z důvodu pronájmu staveb a pozemků od fyzických osob ani žádné jiné daně popsané v první kapitole této práce.

V textu také byla navrhnutá opatření pro daňovou optimalizaci. Většina podniků se snaží snižovat své náklady, a jelikož jsou daně jejich součástí, podniky vyvíjí snahu pro jejich snížení. V Pekařství MALENA s.r.o. však daňovou optimalizaci prováděli jen v omezené míře. Proto byly navrhnuty některá opatření. Jednalo se o návrh odložení daňové povinnosti společnosti, na dani z příjmů právnických osob, pomocí rezerv a o návrh ke snížení daňové povinnosti pomocí zákonných opravných položek. Dalším návrhem bylo snížení odvodů pojistného pomocí uzavírání dohod o provedení práce v maximální měsíční hrubé mzdě do 10 000 Kč.

Na konec je také potřeba říci, že v posledních letech se především Evropská unie snaží o harmonizaci jednotlivých daní svých členských států. Nejde zde samozřejmě o snahy absolutně sladit jednotlivé zákonné předpisy, to by samozřejmě ani nebylo možné, ale spíše o podobné způsoby výpočtu nebo sjednocenou správu daní. Nejvíce harmonizovanou daní je v tomto případě DPH.

V práci byl popsán daňový systém České republiky a podrobněji rozebrány postupy konstrukce vybraných daní. Díky tomu mohly být, v souladu s cíli práce, vypracovány další části práce, ve kterých byly vymezeny jednotlivé daňové povinnosti společnosti Pekařství MALENA s.r.o. a provedena analýza stavu a vývoje daňových povinností a jejich vlivu na hospodářský výsledek společnosti.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Autorský kolektiv. *Meritum daň z příjmů 2012*. 9. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 606 s., ISBN 978-80-7357-730-8
- [2] GALČÍK, S.; PAIKERT, O. *DPH 2012*. 8. vydání, Praha: Grada Publishing, 2012, 302 s., ISBN 978-80-247-4046-1
- [3] KOMÁRKOVÁ, J. *Úvod do informačních systémů*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2006. 85 s. ISBN 978-80-7194-870-4
- [4] KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8
- [5] LEDVINKOVÁ, J. *DPH v příkladech*. 6. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2009. 431 s. ISBN 978-80-7263-537-5
- [6] MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2012*. 21. vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0
- [7] STEJSKAL, J. *Daňová teorie a politika I. Díl*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 94 s. ISBN 978-80-7395-097-2
- [8] SVÁTKOVÁ, S. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2009. 300 s. ISBN 978-80-7357-443-7
- [9] VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2010*. 10. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a. s., 2010, 356 s. ISBN 978-80-86324-86-9
- [10] Celnisprava.cz [online]. 2012 [cit. 2013-03-11]. Zpráva o činnosti daňové a celní správy. Dostupné z WWW: <<http://www.celnisprava.cz/cz/statistiky/Stranky/vyrocnizpravy.aspx>>
- [11] Investnet.cz [online]. 2012 [cit. 2013-02-20]. Den daňové svobody letos nastane dříve. Dostupné z WWW: <<http://www.investnet.cz/aktuality/den-danove-svobody-letos-nastane-drive.html>>
- [12] Mfcr.cz [online]. 2012 [cit. 2013-02-19]. Údaje z výběru daní. Dostupné z WWW: <<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/13879.html?year=0>>
- [13] Oecd.org [online]. 2012 [cit. 2013-02-18]. Revenue statistics. Dostupné z WWW: <<http://stats.oecd.org/Index.aspx?QueryId=21699>>
- [14] Pekarnamalena.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-05]. Pekařství Malena s.r.o. Dostupné z WWW: <<http://www.pekarnamalena.cz>>
- [15] Worldwide-tax.com [online]. 2013 [cit. 2013-02-20]. Tax Rates Around the World Dostupné z WWW: <<http://www.worldwide-tax.com>>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: <i>Klasifikace daní podle OECD</i>	57
---	----

Příloha A: Klasifikace daní podle OECD

- 1000 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů**
  - 1100 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů od jednotlivců
    - 1110 Z příjmů a ze zisků
    - 1120 Z kapitálových výnosů
  - 1200 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů
    - 1210 Z příjmů a ze zisků
    - 1220 Z kapitálových výnosů
  - 1300 Položky, které nelze jednoznačně zařadit mezi 1100 a 1200
- 2000 Příspěvky na sociální zabezpečení**
  - 2100 Zaměstnanci
    - 2110 Na základě mzdy
    - 2120 Na základě daně z příjmů
  - 2200 Zaměstnavatelé
    - 2210 Na základě mzdy
    - 2220 Na základě daně z příjmů
  - 2300 Samostatně výdělečná osoba nebo nezaměstnaná
    - 2310 Na základě mzdy
    - 2320 Na základě daně z příjmů
  - 2400 Nezařaditelné do 2100, 2200 a 2300
    - 2410 Na základě mzdy
    - 2420 Na základě daně z příjmů
- 3000 Daně z mezd a pracovních sil**
- 4000 Daně majetkové**
  - 4100 Pravidelné daně z nemovitého majetku
    - 4110 Domácnosti
    - 4120 Ostatní
  - 4200 Pravidelné daně z čistého jmění
    - 4210 Jednotlivci
    - 4220 Společnosti
  - 4300 Daně z pozůstalostí, dědické a darovací
    - 4310 Daně z pozůstalostí a dědické
    - 4320 Daně darovací
  - 4400 Daně z finančních a kapitálových transakcí
  - 4500 Ostatní nepravidelné daně z majetku
    - 4510 Z čistého jmění
    - 4520 Ostatní nepravidelné
  - 4600 Ostatní pravidelné daně z majetku
- 5000 Daně ze zboží a služeb**
  - 5100 Daně z výroby, prodeje, převodu, leasingu a dodávek zboží a úpravy zboží
    - 5110 Daně všeobecné
      - 5111 Daně z přidané hodnoty
      - 5112 Daně prodejní (obratové)
      - 5113 Ostatní všeobecné daně ze zboží a služeb
    - 5120 Daně ze specifických zboží a služeb
      - 5121 Spotřební daně
      - 5122 Zisky z fiskálních monopolů
      - 5123 Cla a dovozní daně
      - 5124 Vývozní daně
      - 5125 Daně z investičního zboží

- 5126 Daně ze specifických služeb
- 5127 Ostatní daně z mezinárodního obchodu a transakcí
- 5128 Ostatní daně ze specifického zboží a služeb
- 5130 Nezařaditelné do skupin 5110 až 5120
- 5200 Daně z používání nebo povolení používání zboží nebo vykonávání určitých činností
  - 5210 Pravidelné daně
    - 5211 Placené domácnostmi z motorových vozidel
    - 5212 Placené ostatními subjekty z motorových vozidel
    - 5213 Ostatní pravidelné daně
  - 5220 Nepravidelné daně
- 5300 Nezařaditelné do skupin 5100 a 5200
- 6000 Ostatní daně**
  - 6100 Placené výhradně podniky
  - 6200 Placené jinými subjekty než podniky, nebo neidentifikovatelné

Zdroj: upraveno podle [13]